

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-5043
Podgorica, 6. novembra 2018. godine

 CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	14. 11. 2018. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-1/18-7
VEZA:	
EPA:	591XXV
SKRAĆENICA:	PRILOG:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 25. oktobra 2018. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠENJU KAZNI ZATVORA, NOVČANE KAZNE I MJERA BEZBJEDNOSTI**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **ZORAN PAŽIN**, potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministar pravde i **NATAŠA RADONJIĆ**, generalna direktorica Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija u Ministarstvu pravde.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠENJU KAZNI ZATVORA, NOVČANE KAZNE I MJERA BEZBJEDNOSTI

Član 1

U Zakonu o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti („Službeni list CG“, broj 36/15) u članu 1 stav 1, članu 10 stav 2, članu 11 stav 2, članu 13, članu 14 st. 1 i 3, članu 15 st. 1, 2 i 4, članu 17, članu 18 st. 1, 2 i 3, članu 20 stav 3, članu 21, članu 23 stav 1, članu 25 st. 1 i 3, članu 26 stav 1, članu 27 st. 1, 2 i 4, članu 37 stav 1, članu 47 stav 6, članu 50 stav 2, članu 52, članu 55 stav 1, članu 58 stav 1, čl. 64 i 66, članu 71 stav 3, članu 72 st. 1 i 4, članu 85 stav 1, članu 95 stav 3, članu 97 st. 1 i 3, članu 98 stav 3, članu 119 stav 1, članu 120 stav 1, članu 127 stav 2, članu 144 stav 1, članu 191 i članu 192 stav 1 riječi: "kazna zatvor od četrdeset godina" u različitom padežu zamjenjuju se riječima: "kazna dugotrajnog zatvora" u odgovarajućem padežu.

Član 2

Član 3 mijenja se i glasi:

„Izvršenje krivičnih sankcija iz člana 1 ovog zakona ima za cilj da osuđeni tokom izvršenja krivične sankcije kroz sistem programa tretmana usvoji društveno prihvatljive vrijednosti radi ponovnog uključivanja u društvo.“

Član 3

Član 7 mijenja se i glasi:

„Kazna zatvora i kazna dugotrajnog zatvora izvršavaju se u organu uprave nadležnom za izvršenje krivičnih sankcija (u daljem tekstu: Uprava), osim ako je pravosnažnom odlukom suda određeno da se kazna zatvora izvršava u prostorijama u kojima osuđeni stanuje.“

Član 4

U nazivu člana 8 i stavu 1, članu 15 stav 3, članu 18 stav 1, članu 25 stav 3, članu 30 stav 2, članu 32 stav 1, članu 34 stav 1, članu 40 stav 1, članu 41 stav 3, članu 43 stav 2, članu 44 stav 2, članu 46 stav 2, članu 47 st. 3, 4 i 6, članu 50 stav 1, članu 54 st. 2 i 3, članu 55 st. 3, 4 i 5, članu 58 st. 1, 2 i 8, članu 62, članu 65 st. 4 i 6, članu 67 st. 3 i 4, članu 77 st. 1, 3 i 4, članu 78 st. 2 i 4, članu 86, članu 87 st. 4 i 5, članu 88 st. 2 i 7, članu 89 stav 1, članu 96, članu 98 stav 3, čl. 100 i 101, članu 105, članu 106 stav 1, članu 109 stav 2, članu 113 st. 1, 2 i 3, članu 116 stav 5, članu 117 st. 1, 2 i 5, članu 118 stav 1, članu 119 stav 2, članu 144, članu 145 stav 2, članu 157 stav 2, članu 159 st. 3 i 5, članu 160 st. 1 i 2, članu 162 stav 2, članu 166 stav 1, članu 168 st. 1 i 3, članu 170 stav 1, članu 172, članu 180 stav 2, članu 186 stav 2, članu 191, članu 192 stav 2 i čl. 193 i 194 riječ „Zavod“ u različitom padežu zamjenjuje se riječju „Uprava“ u odgovarajućem padežu.

Član 5

Član 9 mijenja se i glasi:

„Kazna zatvora i kazna dugotrajnog zatvora izvršavaju se u organizacionim jedinicama Uprave (u daljem tekstu: zatvor).“

Osuđeni izdržava kaznu iz stava 1 ovog člana u zatvoru organizovanom prema mjesnoj nadležnosti suda i dužini trajanja kazne.

U zavisnosti od nivoa bezbjednosti, vrste programa tretmana i reintegracije, kao i obima ograničenja sloboda i prava osuđenog, kazna iz stava 1 ovog člana izvršava se u prostorijama zatvorenog, poluotvorenog i otvorenog tipa.

Upućivanje na izvršenje kazne iz stava 1 ovog člana u odgovarajući zatvor, u smislu stava 2 ovog člana, vrši se u skladu sa propisom organa državne uprave nadležnog za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo).“

Član 6

U članu 12 stav 1 riječ „Zavoda“ zamjenjuje se riječju „Uprave“, a riječi: „kazne zatvor od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima: „kazne dugotrajnog zatvora“.

U st. 2 i 3 riječ „Zavod“ u različitom padežu zamjenjuje se riječju „Uprava“ u odgovarajućem padežu.

U stavu 4 riječi: „organu državne uprave nadležnom za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo)“ zamjenjuju se riječju „Ministarstvu“.

Član 7

U članu 16 stav 1 riječi: „kazne zatvor od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima: „kazne dugotrajnog zatvora“, a riječ „Zavod“ zamjenjuje se riječju „Uprava“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Policija je dužna da obavijesti sud iz člana 14 ovog zakona o postupanju po naredbi za izdavanje potjernice.“

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 8

U članu 19 stav 1 riječi: „kazne zatvor od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima: „kazne dugotrajnog zatvora“.

U stavu 3 rečenica: „Primjerak rješenja dostavlja se Zavodu.“ briše se.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Primjerak rješenja iz stava 3 ovog člana dostavlja se Upravi, u roku od tri dana.“

U stavu 4 riječi: „kazne zatvor od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima: „kazne dugotrajnog zatvora“, a riječi: „posebne organizacione jedinice Ministarstva (u daljem tekstu: Jedinica za uslovnu slobodu)“ zamjenjuju se riječju „Ministarstva“.

U st. 5 i 6 riječi: „kazne zatvora od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima: „kazne dugotrajnog zatvora“.

Dosadašnji st. 4, 5 i 6 postaju st. 5, 6 i 7.

Član 9

U članu 22 stav 1 riječi: „kazne zatvor od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima: „kazne dugotrajnog zatvora“.

U stavu 3 riječ „Zavod“ zamjenjuje se riječju „Uprava“.

Poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koji glase:

„Ako se pojavi sumnja u identitet osuđenog koji se javlja na izvršenje kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora obavijestit će se policija radi utvrđivanja identiteta.“

Ako osuđeni u slučaju privođenja na izdržavanje kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora od strane policije nema ličnu kartu, pasoš ili drugu javnu ispravu na osnovu koje se može utvrditi identitet, identitet će se utvrditi na osnovu pisane potvrde policije.“

Član 10

U članu 24 stav 1 riječi: „kazne zatvor od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima „kazne dugotrajnog zatvora“.

U stavu 4 riječi: „zavorski doktor“ zamjenjuju se riječima: „doktor medicine“.

U st. 5 i 9 riječ „Zavodu“ zamjenjuje se riječju „Upravi“.

Član 11

Član 28 mijenja se i glasi:

„Po prijemu na izvršenje kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora vrši se procjena kriminogenog rizika i tretmanskih potreba zatvorenika, kao i druge dijagnostičke procedure iz oblasti kriminologije, psihologije i socijalnog rada, od značaja za izradu programa tretmana i reintegracije zatvorenika.“

Član 12

U članu 29 stav 2 tačka 7 riječi: „kazne zatvor od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima: „kazne dugotrajnog zatvora“.

U stavu 3 poslije riječi: „Pravilnikom o kućnom redu“ zarez se zamjenjuje tačkom, a riječi: "kao i posebnih potreba svakog zatvorenika." brišu se.

Član 13

U članu 33 st. 2 i 7 riječ „Zavoda“ zamjenjuje se riječju „Uprave“.

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

"Pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2 i 3 ovog zakona zatvorenik koristi u svom mjestu prebivališta, odnosno mjestu prebivališta uže porodice.“

Dosadašnji st. 6, 7 i 8 postaju st. 7, 8 i 9.

Član 14

U članu 36 stav 1 mijenja se i glasi:

„Prekid izvršenja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora može se odobriti na zahtjev zatvorenika ili člana njegove uže porodice uz njegovu saglasnost ili na predlog starješine Uprave, ako je zatvorenik:

- 1) obolio od teže akutne bolesti ili se njegova hronična bolest pogoršala, a u Upravi ne postoje uslovi za liječenje ili se nalazi na bolničkom liječenju ili postbolničkom rehabilitacionom tretmanu;
- 2) žena koja ima dijete mlađe od jedne godine života ili je trudnica.“

U st. 2, 3, 4 i 8 riječi: „kazne zatvor od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima: „kazne dugotrajnog zatvora“.

St. 6 i 7 mijenjaju se i glase:

„U slučaju kad je zahtjev za prekid izvršenja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora podnio zatvorenik ili član njegove uže porodice pribavlja se mišljenje starješine Uprave, a ako se zahtijeva prekid izvršenja kazne zbog liječenja pribavlja se nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke o trošku podnosioca zahtjeva.

Nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke dostavlja se na izjašnjenje zatvoreniku, odnosno članu njegove uže porodice koji je podnio zahtjev za prekid uz saglasnost zatvorenika.“

Član 15

U članu 44 st. 2 i 3, članu 45, članu 46 stav 3, članu 47 stav 7, članu 49 st. 2 i 3, članu 51 st. 3, 4 i 5, članu 52, članu 67 stav 4, članu 88 st. 4, 5 i 6, članu 89 stav 5, članu 98 stav 1, članu 105, članu 116 stav 5 i članu 117 stav 5 riječi: „zatvorski doktor“ u različitom padežu zamjenjuju se riječima „zatvorski ljekar“ u odgovarajućem padežu.

Član 16

U članu 57 stav 4 mijenja se i glasi:

„Radna mjesta, vrste poslova, uslove rada, radno vrijeme, prekovremeni rad, odmor i zaštitu na radu zatvorenika propisuje Ministarstvo.“

Član 17

Čl. 92, 93 i 94 brišu se.

Član 18

U članu 97 stav 1 riječi: „kazne zatvor od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima: „kazne dugotrajnog zatvora“.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Ako posljednji dan izvršenja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora pada u nedjelju, državni, vjerski ili drugi praznik, otpuštanje zatvorenika iz zatvora vrši se u subotu ili posljednjeg radnog dana koji prethodi državnom, vjerskom ili drugom prazniku u skladu sa zakonom.“

U stavu 4 riječ „Zavod“ zamjenjuje se riječju „Uprava“.

Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, u slučaju kad se zatvorenik otpušta sa izdržavanja kazne na osnovu odluke o pomilovanju, rješenja o amnestiji ili rješenja o apsolutnoj zastarjelosti izvršenja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora, otpuštanje se vrši najkasnije u roku od 24 časa po prijemu odluke, odnosno rješenja.“

Član 19

U članu 110 stav 2 mijenja se i glasi:

„Disciplinsku komisiju iz stava 1 ovog člana čine predsjednik i dva člana koje iz reda zaposlenih, za svaki zatvor posebno, određuje starješina Uprave.“

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Predsjednik Disciplinske komisije mora imati najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja, pravni fakultet i najmanje pet godina radnog iskustva na pravnim poslovima.“

Član 20

U članu 121 stav 1 alineja 2 riječi: „kazne zatvor od četrdeset godina“ zamjenjuju se riječima: „kazne dugotrajnog zatvora“.

U stavu 2 riječ „Zavoda“ zamjenjuje se riječju „Uprave“, a riječi: „njegov raniji život,“ brišu se.

Član 21

U članu 123 stav 2 poslije riječi „korisno“ tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i lice koje ovlasti starješina Uprave.“

Poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ročište se uvijek održava kad podnosilac molbe to zahtjeva.“

Član 22

U članu 124 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

„Predsjednik vijeća će saslušati lice koje ovlasti starješina Uprave, a po potrebi može pozvati i saslušati stručno lice iz određene oblasti koje može dati mišljenje o uspješnosti resocijalizacije zatvorenika.“

Član 23

U članu 125 poslije stava 3 dodaju se četiri nova stava koji glase:

„Izvršenje obaveza iz stava 2 tač. 1, 2 i 4 ovog člana može se vršiti instaliranjem uređaja za praćenje zatvorenika.

U rješenju kojim se usvaja molba za uslovni otpust vijeće iz stava 1 ovog člana može odrediti sprovođenje elektronskog nadzora za vrijeme trajanja uslovnog otpusta ako je do isteka kazne ostalo dvije godine.

Rješenjem iz stava 2 ovog člana određuje se vrijeme trajanja elektronskog nadzora iz stava 5 ovog člana, pri čemu to vrijeme ne može biti duže od polovine ukupnog vremena trajanja uslovnog otpusta.

Na sprovođenje elektronskog nadzora za vrijeme trajanja uslovnog otpusta shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje izvršenje kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje.“

Član 24

U članu 126 stav 1 riječi: „Pravosnažno rješenje“ zamjenjuju se riječju „Rješenje“, a riječ „Zavodu“ zamjenjuje se riječju „Upravi“.

U stavu 3 riječi: „Jedinici za uslovnu slobodu“ zamjenjuju se riječju „Ministarstvu“.

Član 25

U članu 128 st. 1 i 2 riječi: „Jedinica za uslovnu slobodu“ u različitom padežu zamjenjuju se riječju „Ministarstvo“ u odgovarajućem padežu.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Na odlaganje izvršenja i prekid izvršenja kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o odlaganju izvršenja, odnosno prekidu izvršenja kazne zatvora.“

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 26

U članu 130 stav 1 poslije tačke 7 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaju dvije nove tačke koje glase:

„8) odlaska u sud ili drugi organ radi ostvarivanja svojih prava;

9) izlaska radi obavljanja neodložnog posla u vezi sa sopstvenim izdržavanjem.“

Član 27

U članu 131 st. 4 i 6 riječi: „Jedinicu za uslovnu slobodu“ zamjenjuju se riječju „Ministarstvo“.

Član 28

Član 132 mijenja se i glasi:

„Ako osuđeni jednom u trajanju preko šest časova ili dva puta u trajanju do šest časova samovoljno napusti prostorije u kojima stanuje, Ministarstvo će o tome bez odlaganja obavijestiti sud iz člana 128 stav 1 ovog zakona i prekinuti izvršenje do odluke suda po obavještanju o samovoljnom napuštanju prostorija.

Samovoljnim napuštanjem prostorija iz stava 1 ovog člana smatra se i samovoljno ometanje, oštećenje i uklanjanje uređaja za praćenje osuđenog.

Sud iz člana 128 stav 1 ovog zakona, će po prijemu obavještenja o samovoljnom napuštanju prostorija u kojima osuđeni stanuje odučiti da li će osuđeni ostatak kazne zatvora izdržavati u zatvoru.

U slučaju da sud odluči da ostatak kazne zatvora osuđeni izdržava u zatvoru, o tome bez odlaganja obavještava Ministarstvo i upućuje osuđeno lice na izdržavanje ostatka kazne u zatvoru.“

Član 29

U članu 152 stav 1 riječi: „Jedinici za uslovnu slobodu“ zamjenjuju se riječju „Ministarstvu“.

U stavu 2 u uvodnoj rečenici riječi: „Jedinica za uslovnu slobodu“ zamjenjuju se riječju „Ministarstvo“, a poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) instalira uređaj za praćenje osuđenog i daje detaljna uputstva o radu uređaja;“.

Član 30

U članu 153 st. 1 i 3 riječi: „Jedinica za uslovnu slobodu“ u različitom padežu zamjenjuju se riječju „Ministarstvo“ u odgovarajućem padežu.

U stavu 2 u uvodnoj rečenici riječi: „Jedinica za uslovnu slobodu“ zamjenjuju se riječju „Ministarstvo“, a poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) instalira uređaj za praćenje osuđenog i daje detaljna uputstva o radu uređaja;“.

Član 31

Naziv poglavlja V i naziv potpoglavlja 1 u tom poglavlju mijenjaju se i glase:

„V. SLUŽBENICI OBEZBJEĐENJA I DRUGI ZAPOSLENI U UPRAVI

1. Ovlašćenja u vršenju poslova obezbjeđenja“.

Član 32

Član 155 mijenja se i glasi:

„Službenici obezbjeđenja u vršenju poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica i obezbjeđenja objekata, imovine i zaposlenih u Upravi, u skladu sa ovim zakonom, izdaju upozorenja i usmene naredbe, upotrebljavaju fizičku snagu, ručni sprej sa nadražujućim dejstvom, službenu palicu, električni paralizator, sredstva za vezivanje, uređaj za izbacivanje mlazeva vode, hemijska sredstva, službene pse i vatreno oružje (u daljem tekstu: sredstva prinude), vrše pretres zaposlenih u Upravi i drugih lica koja ulaze u Upravu i njihovih vozila i preduzimaju radnje hvatanja odbjeglog zatvorenika.

Sredstva prinude upotrebljavaju se samo ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za njihovu upotrebu.

Starješina Uprave i pomoćnik starješine Uprave imaju ovlašćenja u vršenju poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, kao i prava i obaveze u vezi sa tim ovlašćenjima.“

Član 33

Poslije člana 170 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Hvatanje odbjeglog zatvorenika

Član 170a

O bjeckstvu zatvorenika iz Uprave ili prilikom sprovođenja ili obezbjeđenja van Uprave, službenik obezbjeđenja, bez odlaganja, obavještava neposrednog starješinu i istovremeno preduzima radnje hvatanja odbjeglog zatvorenika.

Hvatanje odbjeglog zatvorenika preduzima službenik obezbjeđenja, bez obzira da li se nalazi na službenoj dužnosti.

Prilikom hvatanja odbjeglog zatvorenika službenik obezbjeđenja ima pravo da legitimiše građane i utvrđuje njihov identitet.

Službenici obezbjeđenja mogu obezbijediti mjesto za koje postoji sumnja da se na tom mjestu odbjegli zatvorenik krije, do dolaska policije.

Prilikom vršenja radnji iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, službenik obezbjeđenja je dužan da se legitimiše.

U slučaju bjekstva zatvorenika, Uprava o tome odmah obavještava policiju.

Upotreba tuđeg saobraćajnog sredstva i sredstva veze

Član 170b

Radi hvatanja i privođenja odbjeglog zatvorenika, službenik obezbjeđenja ima pravo da upotrijebi tuđe saobraćajno sredstvo i sredstvo veze do kojih može da dođe, ako službenu radnju ne može izvršiti na drugi način.

O upotrebi sredstava iz stava 1 ovog člana, izdaće se potvrda vlasniku saobraćajnog sredstva odnosno sredstva veze.

Vlasnik saobraćajnog sredstva, odnosno sredstva veze ima pravo na naknadu troškova i stvarne štete prouzrokovane upotrebom tih sredstava.

Održavanje reda i bezbjednosti u saradnji sa policijom

Član 170c

U slučaju težih oblika narušavanja reda i bezbjednosti u Upravi, kao i prilikom sprovođenja zatvorenika, starješina Uprave može zatražiti intervenciju policije.

Po zahtjevu iz stava 1 ovog člana, policija je dužna da postupi.“

Član 34

Član 171 mijenja se i glasi:

„Pretres zaposlenih u Upravi i drugih lica

Član 171

Zaposleni i druga lica ne smiju u Upravu unijeti stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u skladu sa ovim zakonom.

Stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni su: vatreno oružje, hladno oružje, sve vrste alata, mobilni telekomunikacioni uređaji, personalni prenosivi računari, prenosive elektronske memorije, aparati za audio vizuelno snimanje, sve vrste lijekova, alkohol i stvari čija se sadržina ne može utvrditi.

Starješina Uprave ili lice koje on ovlasti može dozvoliti unos nekih stvari iz stava 2 ovog člana, a može donijeti i odluku o zabrani držanja i upotrebe drugih stvari čija upotreba i držanje nijesu zabranjeni u smislu st. 1 i 2 ovog člana.

Prilikom ulaska u Upravu vrši se pretres zaposlenih u Upravi, kao i drugih lica koja ulaze u Upravu i njihovih vozila.“

Član 35

Član 173 mijenja se i glasi:

“Zvanja

Član 173

Poslove obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica vrše službenici obezbjeđenja u sljedećim zvanjima:

- 1) glavni zatvorski inspektor,
- 2) zapovjednik zatvorske policije,
- 3) savjetnik za bezbjednost,
- 4) stariji nadzornik zatvorske policije I klase,

- 5) stariji nadzornik zatvorske policije,
- 6) nadzornik zatvorske policije,
- 7) saradnik za bezbjednost,
- 8) stariji zatvorski policajac I klase,
- 9) stariji zatvorski policajac,
- 10) zatvorski policajac.
- 11) zatvorski policajac-vozač.

Poslove tretmana i reintegracije zatvorenika vrše službenici u sljedećim zvanjima:

- 1) zatvorski načelnik za tretman,
- 2) koordinator za tretman zatvorenika,
- 3) samostalni službenik za tretman zatvorenika,
- 4) viši službenik za tretman zatvorenika,
- 5) savjetnik za tretman zatvorenika,
- 6) referent za tretman zatvorenika.

Poslove stručne obuke i rada zatvorenika vrše službenici u sljedećim zvanjima:

- 1) zatvorski načelnik za rad,
- 2) zatvorski samostalni rukovodilac za rad,
- 3) zatvorski viši rukovodilac za rad,
- 4) zatvorski instruktor za rad I,
- 5) zatvorski instruktor za rad II.

Poslove zdravstvene zaštite pritvorenih i osuđenih lica vrše službenici u sljedećim zvanjima:

- 1) zatvorski načelnik za zdravstvenu zaštitu,
- 2) zatvorski ljekar specijalista,
- 3) zatvorski ljekar,
- 4) zatvorski glavni medicinski tehničar,
- 5) zatvorski viši medicinski tehničar,
- 6) zatvorski medicinski tehničar.

Poslove stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika Uprave vrše službenici u sljedećim zvanjima:

- 1) zatvorski načelnik za obuku službenika,
- 2) zatvorski predavač I,
- 3) zatvorski predavač II.

Uslove za sticanje zvanja iz st. 1 do 4 ovog člana i nivoa zvanja propisuje Vlada Crne Gore.“

Član 36

Član 174 mijenja se i glasi:

“U vršenju poslova iz člana 155 ovog zakona, službenici obezbjeđenja nose uniformu sa oznakama zvanja, koriste vozila, naoružanje i posebnu opremu.

Izgled uniforme, oznake zvanja, vrste naoružanja, vozila i posebne opreme iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore.“

Član 37

Član 175 mijenja se i glasi:

„Službenici obezbjeđenja imaju službenu legitimaciju i službenu značku.

Službena legitimacija i službena značka izdaju se i starješini Uprave i pomoćniku starješine Uprave.

Službenu legitimaciju i službenu značku izdaje Uprava.

O izdatim službenim legitimacijama i službenim značkama Uprava vodi evidenciju na propisanom obrascu.

Sadržaj i obrazac službene legitimacije i izgled službene značke iz st. 1 i 2 ovog člana, kao i sadržaj i obrazac evidencije iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 38

Član 176 mijenja se i glasi:

„Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima, lice koje zasniva radni odnos za obavljanje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, tretmana i reintegracije zatvorenika, stručne obuke i rada zatvorenika, zdravstvene zaštite pritvorenih i osuđenih lica, poslove stručnog ospobljavanja i usavršavanja službenika Uprave mora ispunjavati i sljedeće posebne uslove, i to da:

- 1) ima posebnu psihofizičku sposobnost;
- 2) je dostojno za obavljanje poslova u Upravi.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana, lice koje zasniva radni odnos za obavljanje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica mora da ima položen stručni ispit za vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, lice može zasnovati radni odnos i bez položenog stručnog ispita za vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, pod uslovom da taj ispit položi najkasnije u roku od jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno od dana raspoređivanja.

Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave mogu se utvrditi i drugi posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa u Upravi.

Smatra se da nije dostojno za obavljanje poslova u Upravi lice koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo zlostavljanja, mučenja, kao i krivično djelo iz koristoljublja ili nečasnih pobuda, lice koje je kažnjeno za prekršaj javnog reda i mira sa elementima nasilja ili drugi prekršaj koji ga čini nedostojnim za obavljanje poslova u Upravi, lice čije dosadašnje ponašanje, navike ili sklonosti ukazuju na nepouzdanost za obavljanje poslova u Upravi.

Posebna psihofizička sposobnost iz stava 1 tačka 1 ovog člana utvrđuje se prethodnim zdravstvenim pregledom koji se sprovodi u skladu sa propisom kojim se uređuju vrsta, način, obim i rokovi za obavljanje zdravstvenih pregleda zaposlenih na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom.

Dostojnost iz stava 1 tačka 2 ovog člana utvrđuje se provjerom u skladu sa aktom koji donosi Ministarstvo.“

Član 39

Član 177 mijenja se i glasi:

„Provjera psihofizičkih sposobnosti službenika obezbjeđenja vrši se periodično, svake tri godine, a službenika koji rade na poslovima tretmana i reintegracije zatvorenika, stručne obuke i rada zatvorenika, zdravstvene zaštite pritvorenih i osuđenih lica i poslovima stručnog ospobljavanja i usavršavanja službenika Uprave svake pete godine, u skladu sa propisom iz člana 176 stav 6 ovog zakona.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, provjera psihofizičke sposobnosti može se vršiti i na obrazloženi predlog rukovodioca organizacione jedinice ili zaposlenog.

Troškovi provjere iz st. 1 i 2 ovog člana padaju na teret Uprave.“

Član 40

Član 178 mijenja se i glasi:

„Radna mjesta u Upravi koja se ne popune raspoređivanjem popunjavaju se na osnovu internog oglasa unutar Uprave.“

Interni oglas iz stava 1 ovog člana se objavljuje na oglasnoj tabli i internet stranici Uprave.

Rok za prijavu na interni oglas iz stava 1 ovog člana je osam dana od dana objavljivanja.

Na osnovu potpune i uredne dokumentacije Uprava sačinjava listu kandidata koji ispunjavaju uslove internog oglasa iz stava 1 ovog člana.

Kandidati koji ispunjavaju uslove internog oglasa iz stava 1 ovog člana podliježu provjeri znanja, kompetencija i vještina zavisno od kategorije radnog mjesta.

Provjeru iz stava 5 ovog člana vrši komisija koju obrazuje starješina Uprave, a po pravilu je čine rukovodilac organizacione jedinice u kojoj se vrši popuna radnog mjesta i dva stručna lica iz reda zaposlenih u Upravi iz odgovarajuće oblasti rada.

Komisija iz stava 6 ovog člana sačinjava izvještaj o provjeri znanja, kompetencija i vještina kandidata na osnovu kojeg starješina Uprave donosi odluku o izboru kandidata.

Protiv odluke iz stava 7 ovog člana može se izjaviti žalba Komisiji za žalbe obrazovanoj u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika, u roku od osam dana od dana prijema odluke.

Ako se radno mjesto ne popuni na način iz stava 1 ovog člana, popuna radnog mjesta se vrši na osnovu internog oglasa, odnosno javnog oglasa u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Bliži način sprovođenja provjere iz stava 5 ovog člana, kriterijume i način ocjenjivanja propisuje Ministarstvo."

Član 41

Član 179 mijenja se i glasi:

"Uprava može na osnovu javnog oglasa, u skladu sa planom potreba zapošljavanja, primiti u radni odnos jednog ili više pripravnika, radi obavljanja pripravnčkog staža i osposobljavanja za samostalno vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, tretmana i reintegracije zatvorenika, stručne obuke i rada zatvorenika i zdravstvene zaštite pritvorenih i osuđenih lica.

Plan iz stava 1 ovog člana utvrđuje starješina Uprave, za period od dvije godine.

Lice koje zasniva radni odnos radi obavljanja pripravnčkog staža i osposobljavanja za samostalno vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica u IV1 nivou kvalifikacije obrazovanja mora ispunjavati uslove iz člana 176 stav 1 ovog zakona i ne smije biti starije od 30 godina.

Javni oglas za prijem pripravnika objavljuje Uprava.

Starješina Zavoda obrazuje komisiju od tri člana koja utvrđuje ispunjenost uslova za prijem u radni odnos pripravnika, vrši testiranje prijavljenih kandidata na javni oglas i na osnovu rezultata testiranja utvrđuje rang listu za izbor kandidata.

Odluku o prijemu pripravnika donosi starješina Uprave po redosljedu sa rang liste iz stava 5 ovog člana.

Pripravnčki staž za vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, tretmana i reintegracije zatvorenika, stručne obuke i rada zatvorenika i zdravstvene zaštite pritvorenih i osuđenih lica traje 12 mjeseci.

Stručno osposobljavanje pripravnika sprovodi Uprava u skladu sa propisom iz stava 10 ovog člana.

Nakon obavljenog pripravnčkog staža i uspješno završenog programa stručnog osposobljavanja, pripravnik može zasnovati radni odnos na slobodno radno mjesto u Upravi bez javnog oglašavanja.

Način testiranja iz stava 5 ovog člana i program i način sprovođenja stručnog osposobljavanja pripravnika propisuje Ministarstvo."

Član 42

U poglavlju V naziv potpoglavlja 4 mijenja se i glasi:

„4. Dužnosti i prava službenika obezbjeđenja i drugih zaposlenih u Upravi”.

Član 43

U članu 180 stav 1, članu 181 i članu 182 stav 1 riječi: “Službenik obezbjeđenja” u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „Službenik obezbjeđenja i drugi zaposleni u Upravi” u odgovarajućem padežu.

Član 44

U članu 183 stav 1 mijenja se i glasi:

„Službenik obezbjeđenja i drugi zaposleni u Upravi koji u vršenju poslova ili povodom vršenja poslova svog radnog mjesta izgubi život sahraniće se o trošku Uprave.”

U stavu 3 riječi: „službenik obezbjeđenja” zamjenjuju se riječima: „službenik obezbjeđenja, odnosno drugi zaposleni u Upravi”.

Član 45

U poglavlju V naziv potpoglavlja 5 mijenja se i glasi:

“5. Disciplinska odgovornost službenika obezbjeđenja i drugih zaposlenih u Upravi”.

Član 46

U članu 184 stav 1 riječi: “ Službenik obezbjeđenja” zamjenjuju se riječima: „Službenik obezbjeđenja i drugi zaposleni u Upravi”.

Član 47

Član 187 mijenja se i glasi:

“Pored povreda službene dužnosti utvrđenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, teže povrede službene dužnosti su:

- 1) unošenje ili pokušaj unošenja u Upravu stvari čije unošenje nije dozvoljeno, u skladu sa ovim zakonom;
- 2) protivpravno pribavljanje imovinske ili neimovinske koristi za sebe ili drugog u vezi sa službom;
- 3) izdavanje naređenja čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo;
- 4) omogućavanje korišćenja ili direktno dostavljanje stvari pritvorenim i osuđenim licima suprotno Pravilniku o kućnom redu;
- 5) davanje podataka neovlašćenim licima;
- 6) preduzimanje ili nepreduzimanje bilo koje radnje kojom se onemogućava ili otežava funkcionisanje službe;
- 7) iznošenje neistinitih podataka o Upravi;
- 8) odbijanje izvršenja službenog naređenja, neizvršavanje službenog naređenja ili omalovažavanje naređenja neposrednog rukovodioca ili lica koje rukovodi izvršenjem službenog zadatka, izdatog u vršenju ili povodom vršenja poslova;
- 9) samovoljno napuštanje mjesta određenog za vršenje poslova obezbjeđenja;
- 10) neopravdano neodazivanje na poziv u slučaju pripravnosti za rad;

- 11) izdavanje ili izvršavanje naređenja kojim se protivpravno ugrožava bezbjednost lica ili imovine;
- 12) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera za bezbjednost lica, imovine i povjerenih stvari;
- 13) svaka radnja, odnosno propuštanje radnje kojima se onemogućava, ometa ili otežava izvršavanje službenih zadataka;
- 14) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera i radnji od strane neposrednog rukovodioca, u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja, u vezi sa podnijetom pritužbom ili prigovorom na postupanje službenika obezbjeđenja i drugih zaposlenih u Upravi;
- 15) ponašanje koje narušava odnose među službenicima obezbjeđenja i drugim zaposlenim u Upravi;
- 16) gubljenje službene legitimacije i službene značke, gubljenje ili oštećenje oružja, opreme ili sredstava sa kojima je službenik obezbjeđenja zadužen ili ih koristi u obavljanju službenih zadataka;
- 17) prikrivanje izvršenja teže povrede službenih dužnosti od strane neposrednog rukovodioca.

Za teže povrede službene dužnosti iz stava 1 tač. 2, 3, 4 i 17 ovog člana izriče se disciplinska mjera prestanak radnog odnosa.

Na pokretanje i vođenje disciplinskog postupka i izricanje disciplinskih mjera za teže povrede službene dužnosti primjenjuje se zakon kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.”

Član 48

Član 188 mijenja se i glasi:

„Stručno usavršavanje
Član 188

Službenici obezbjeđenja i drugi zaposleni u Upravi imaju pravo i obavezu da se stručno usavršavaju za vršenje poslova svog radnog mjesta.

Stručno usavršavanje iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje Zavod.

Program i način sporovođenja stručnog usavršavanja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 49

U članu 189 riječi: „Službenici obezbjeđenja” zamjenjuju se riječima: „Službenici obezbjeđenja i drugi zaposleni u Upravi”.

Član 50

Poslije člana 198 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Rok za usklađivanje podzakonskih akata
Član 198a

Podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti („Službeni list CG”, broj 36/15) uskladiće se sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji

Član 198b

Akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Uprave donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Raspoređivanje

Član 198c

Službenici obezbjeđenja i drugi zaposleni u Upravi koji se na dan stupanja na snagu ovog zakona zateknu na radu u Upravi nastavljaju sa radom u zvanjima koja su stekli po dosadašnjim propisima do donošenja rješenja o raspoređivanju u skladu sa aktom iz člana 198b ovog zakona."

Član 51

Poslije člana 199 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Započeti postupci koji se odnose na osuđena lica

Član 199a

Postupci odlučivanja o zahtjevima za odlaganje izvršenja kazni zatvora i molbama za prekid izvršenja kazni zatvora, kao i disciplinski postupci protiv zatvorenika koji nijesu pravosnažno okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti („Službeni list CG", broj 36/15).

Započeti postupci koji se odnose na službenike obezbjeđenja i druge zaposlene

Član 199b

Postupci odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima službenika obezbjeđenja koji nijesu pravosnažno okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa Zakonom o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti („Službeni list CG", broj 36/15)".

Postupci odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima drugih zaposlenih u Upravi koji nijesu pravosnažno okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima po kojima su započeti. "

Član 52

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti potrebno je pristupiti iz razloga što je došlo do izmjena Krivičnog zakonika Crne Gore u pogledu uvođenja kazne dugotrajnog zatvora i izmjene uslova za donošenje odluke o uslovnom otpustu, kao i iz razloga potreba otklanjanja nekih nedostataka koji su se javili u dosadašnjoj praksi primjene zakona od jula 2015. godine, a koji je donio značajne novine u sistem izvršenja kazne zatvora.

Takođe, jedan od značajnih razloga izmjena zakona je i usvajanje novog Zakona o državnim službenicima i namještenicima kojim izmjenama se uvodi pravni osnov za propisivanje u posebnom zakonu posebnih zvanja za službenike koji rade na poslovima izvršenja kazni zatvora i pritvora, imajući u vidu specifičnosti poslova koji se obavljaju u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija kao organu uprave. Takođe, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima data je mogućnost posebnih postupaka zasnivanja radnog odnosa pripravnika, kao i posebnih uslova za zasnivanje radnog odnosa u odnosu na one koji su propisani sistemskim zakonom.

Strategijom za izvršenje krivičnih sankcija kao poseban strateški cilj predviđeno je jačanje institucionalnih kapaciteta Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i potreba za preduzimanje mjera tretmana i resocijalizacije za pritvorena lica i osuđenike, kao i predviđene su aktivnosti za unapređenje tretmana, rada i zapošljavanja zatvorenika, unapređenje zdravstvene zaštite, poboljšanje tehničke bezbjednosti, razvoj ljudskih resursa kroz kontinuiranu obuku u ZIKS-u. U skladu sa ovim strateškim ciljem Akcionim planom za implementaciju Strategije za izvršenje krivičnih sankcija definisane su i mjere i aktivnosti koje treba preduzeti u pravcu jačanja sistema izvršenja kazni zatvora u kom pravcu su i predložene zakonodavne izmjene

U skladu sa navedenim strateškim dokumentom, Programom rada Vlade za 2018. godinu za III kvartal predviđena je obaveza Ministarstva pravde da izradi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti, na način da će se zakonom izvršiti usklađivanje sa izmjenama Krivičnog zakonika Crne Gore i otkloniti određene nejasnoće koje su uočene u dosadašnjoj primjeni Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti od jula 2015. godine, kao i da se izvrši usaglašavanje sa novousvojenim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima čija primjena je počela od 1. jula 2018. godine.

Tokom izrade ovog predloga zakona Vlada je utvrdila Predlog zakona o državnoj upravi koji donosi novine u pogledu statusa organa uprave u sastavu ministarstava kakav je i Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, pa je jedan dio izmjena ovog predloga zakona predvidio i novine u pogledu funkcionisanja organa uprave kao samostalnih organa, sa nadzorom od strane Ministarstva pravde.

Ministar pravde je obrazovao radnu grupu za izradu zakona. Radnu grupu su činili predstavnici Ministarstva pravde, Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, sudova i državnog tužilaštva.

U postupku pripreme predloga zakona organizovana je i javna rasprava u trajanju od 40 dana i tokom javne rasprave dostavljene primjedbe i sugestije na tekst Nacrta zakona su razmotrene i većina njih prihvaćena o čemu je i sačinjen Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi koji sadrži sve primjedbe i sugestije i odgovor obrađivača o razlozima prihvatanja odnosno neprihvatanja određene primjedbe ili sugestije.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Nije bilo relevantnog zakonodavstva sa kojim je trebalo da se vrši usaglašavanje sa pravnom tekovinom Evropske unije, kao i potvrđenih međunarodnih konvencija sa kojima bi proizlazila obaveza da se vrši usaglašavanje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti. Izmjenama se pristupili iz razloga nacionalnog usaglašavanja i otklanjanja određenih praktičnim problema dosadašnje primjene zakona. Predlog zakona je dostavljen na mišljenje Evropskoj komisiji koja se saglasila sa predoženim izmjenama.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predlogom zakona u članu 1 vrši se terminološko usaglašavanje u smislu izmjene kazne zatvor od četrdeset godina, kaznom dugotrajnog zatvora u skladu sa izmjenom Krivičnog zakonika.

Članom 2 predlaže se izmjena člana 3 u smislu da izvršenje krivičnih sankcija ima za cilj da osuđeno lice tokom izdržavanja kazne kroz sistem programa tretmana usvoji društveno prihvatljive vrijednosti u cilju ponovnog uključivanja u društvo.

Članom 3 i 4 predlaže se izmjena člana 7 i ostalih odredaba zakona u smislu da se vrši usaglašavanje sa Predlogom zakona o državnoj upravi da Zavod za izvršenje krivičnih sankcija kao samostalni organ uprave naziva Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, a što će biti i pristup i za druge organe uprave da u svom nazivu trebaju imati naziv "Uprava".

Članom 5 predlaže se izmjena člana 9 da se upućivanja na izdržavanje kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora vrši u odgovarajuću organizacionu jedinicu Uprave zavisno od mjesne nadležnosti suda i dužine trajanja kazne i da donosi poseban podzakonski akt kojim će se propisati upućivanje na izvršenje kazne zatvora i dugotrajnog zatvora u zatvor u cilju bolje klasifikacije i poštovanja mjesne nadležnosti i kategorizacije zatvora kao organizacionih jedinica u Upravi.

Članom 6 predlažu se terminološka usaglašavanja u članu 12 zakona.

Članom 7 predlaže se izmjena člana 16 da je policija dužna obavijestiti sud o postupanju po naredbi za izdavanje potjernice.

Članom 8 predlaže se izmjena člana 19 u cilju otklanjanja određenih praktičnih nedoumica i terminoloških usaglašavanja.

Članom 9 predlaže se izmjena člana 22 dopunom da u slučaju da se pojavi sumnja u identitet osuđenog lica koje se javlja na izvršenje kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora obavijestiće se policija radi utvrđivanja identiteta. Ako osuđeno lice bude privedeno na izdržavanje kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora od strane policije bez lične karte, pasoša ili druge javne isprave iz koje se može utvrditi identitet, identitet će se utvrditi na osnovu potvrde policije. Ovakvom novinom bi se otklonile potencijalno moguće situacije u kojima se ne može na pouzdan način utvrditi identitet lica koje se javlja na izvršenje kazne.

Članom 10 predlaže se izmjena člana 24 u smislu terminološkog usaglašavanja i mogućnosti da ovaj pregled vrše i drugi doktori medicine, a ne samo zatvorski ljekar.

Članom 11 i 12 predlaže se izmjena člana 28 i 29 tako da se po prijemu na izvršenje kazne zatvora ili dugotrajnog zatvora vrši procjena kriminogenog rizika i tretmanskih potreba zatvorenika, kao i druge dijagnostičke procedure iz oblasti kriminologije, psihologije i socijalnog rada, od značaja za izradu programa tretmana i reintegracije zatvorenika. Predložena izmjena je zapravo usaglašavanje sa terminologijom aktivnosti koje se sprovode u tretmanu i reintegracije zatvorenika.

Članom 13 predlaže se izmjena u članu 33 da se precizira da zatvorenik koristi određene pogodnosti u svom mjestu prebivališta, odnosno mjestu prebivališta uže porodice.

Članom 14 predlaže se izmjena člana 36 da se preciziraju razlozi za prekid kazne zatvora ili kazna dugotrajnog zatvora tako da se može se prekinuti izvršenje na zahtjev zatvorenika ili člana njegove uže porodice uz njegovu saglasnost ili na predlog starješine Uprave, ako je obolio od teže akutne bolesti ili se njegova hronična bolest pogoršala, a u Upravi ne postoje uslovi za liječenje ili se nalazi na bolničkom liječenju ili postbolničkom rehabilitacionom tretmanu i ako je suđena žena koja ima dijete mlađe od jedne godine života ili je trudnica. U slučaju kad je zahtjev za prekid izvršenja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora podnio zatvorenik ili član uže porodice pribavlja se mišljenje starješine Uprave, a ako se zahtijeva prekid izvršenja kazne zbog liječenja pribavlja se nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke o trošku podnosioca zahtjeva. Nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke dostavlja se na izjašnjenje zatvoreniku, odnosno članu uže porodice ako je podnio zahtjev za prekid uz saglasnost zatvorenika.

Članom 15 predlaže se terminološko usaglašavanje u smislu uvođenja posebnog zvanja zatvorski ljekar u svim odredbama zakona tako da se mijenja dosadašnja terminologija "zatvorski doktor".

Članom 16 predlaže se izmjena člana 57 u pravnom osnovu za uređenje radnih mjesta i radne aktivnosti zatvorenika.

Članom 17 vrši se izmjena mjesta člana 92, 93 i 94 u smislu strukture zakona i ove odredbe se izmještaju u poglavlje koje odgovara njihovom sadržaju.

Članom 18 predlaže se izmjena člana 97 u smislu preciziranja ako posljedni dan izvršenja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora pada u nedjelju, državni, vjerski ili drugi praznik, otpuštanje zatvorenika iz zatvora vrši se u subotu ili posljednjeg radnog dana koji prethodi državnom, vjerskom ili drugom prazniku u skladu sa zakonom. U slučaju kad se zatvorenik otpušta sa izdržavanja kazne na osnovu odluke o pomilovanju ili rješenja o amnestiji ili rješenja o apsolutnoj zastarjelosti izvršenja kazne zatvora ili kazne dugotrajnog zatvora otpuštanje se vrši najkasnije u roku od 24 časa po prijemu rješenja.

Članom 19 predlaže se izmjena člana 110 u smislu unapređenja funkcionalnosti disciplinske komisije tako da predsjednik Disciplinske komisije je zaposleni u Upravi koji ima pravni fakultet i najmanje pet godina radnog iskustva na pravnim poslovima, te da predjednika i članove Disciplinske komisije određuje starješina Uprave za svaki zatvor posebno.

Članom 20 do 22 predložene su izmjene člana 121, 123 i 124 u smislu preciziranja sadržaja Izvještaja Uprave koji se dostavlja sudu, kao i mogućnosti da na ročište bude pozvano ovlašćeno lice Uprave i stručno lice, prilikom odlučivanja o molbi za uslovni otpust.

Članom 23 predlažu se izmjene člana 125 kako bi se stvorile mogućnosti da se pravilno prati izvršenje obaveza koje mogu biti određene osuđenom licu tokom trajanja uslovnog otpusta na način da se može vršiti instaliranjem uređaja za praćenje ispunjenja ovih obaveza. Kao i uvođenje mogućnosti da u rješenju kojim se usvaja molba za uslovni otpust sud može, odrediti sprovođenje elektronskog nadzora za vrijeme trajanja uslovnog otpusta ako je do isteka kazne ostalo dvije godine, s tim da ne može biti duži od polovine ukupnog trajanja vremena trajanja uslovnog otpusta.

Članom 24 vrši se otklanjanja određene tehničke greške u članu 126 jer na rješenje o uslovnom otpustu se ima pravo žalbe, pa postaje pravosnažno tek nakon odluke po žalbi ili isteka roka za žalbu.

Član 25 terminološko usaglašavanje u članu 128 da se Jedinica za uslovnu slobodu zamjenjuju s obzirom da je Ministarstvo nadležno za izvršenje kazne zatvora u prostorijama za stanovanje. Isto tako se vrši dopuna da se na odlaganje izvršenja i prekid izvršenja kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje shodno primjenjuju odredbe ovog zakona o odlaganju izvršenja, odnosno prekidu izvršenja kazne zatvora s obzirom na različitu praksu u dosadašnjoj primjeni i odlukama po tim zahtjevima.

Članom 26 predlaže se izmjena člana 130 u smislu dopune zakonskih osnova usljed kojih osuđeno lice koje izvršava kućni zatvor može napustiti prostorije za stanovanje, a koje su u dosadašnjoj praksi pokazale kao opravdani osnovi.

Članom 27 terminološko usaglašavanje da se Jedinica za uslovnu slobodu zamjenjuje riječima Ministarstvo koje je nadležno sa praćenje izvršenja kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje.

Članom 28 predlaže se unapređenje člana 132 u smislu da se jasno precizira postupak u slučajevima kršenja obaveza prilikom izvršenja kazne zatvora u prostorijama za stanovanje, kao i da se samovoljnim napuštanjem prostorija smatra se i samovoljno ometanje, oštećenje i uklanjanje uređaja za praćenje osuđenog, usljed čega dolazi do odluke suda da se ostatak kazne zatvora ima izvršiti u zatvor.

Članom 29 i 30 predlaže se izmjena člana 152 i 153 u smislu da se praćenje izvršavanja mjere bezbjednosti zabrana približavanja i udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje može vršiti instaliranjem uređaja za praćenje osuđenog i daje detaljna uputstva o radu uređaja.

Članom 31 izvršena promjena u strukturi zakona i naziva poglavlja prema sadržaju s obzirom da se posebno uređuju zvanja ne samo za službu obezbjeđenja već i za druge zaposlene u Upravi, kao i disciplinska odgovornost i druga statusna pitanja.

Članom 32 predložena je izmjena člana 155 u smislu da su obuhvaćena sva ovlašćenja koja je zakon dao službenicima obezbjeđenja u vršenju poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, te da ta ovlašćenja mogu imati i starješina Uprave i pomoćnik starješine Uprave.

Članom 33 vrši se izmjena u skladu sa članom 17 tako da dosadašnji članovi 92, 93 i 94 trebaju biti u dijelu zakona koji uređuje ovlašćenja u obavljanju poslova obezbjeđenja.

Članom 34 predlaže se izmjena člana 171 u pogledu preciziranja koje stvari nijesu dozvoljene za unos u Upravu od strane službenika i drugih lica, kao i da starješina Uprave može donijeti odluku da neke od zabranjenih stvari po njegovom ovlašćenju mogu se unijeti ili zabraniti unošenje nekih stvari koje nijesu prepoznate u zakonu. Prilikom ulaska u Upravu vrši se pretres zaposlenih u Upravi, kao i drugih lica koja ulaze u Upravu i njihovih vozila.

Članovima 35 do 42 vrši se izmjena zakona u smislu usaglašavanja sa novim Zakonom o državnim službenicima koji je počeo da se primjenjuje od 1. jula 2018. godine. U tom smislu se predlažu posebna zvanja zaposlenih u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija u skladu sa članom 33 Zakona o državnim službenicima i namještenicima kojim se daje pravni osnov za uvođenje posebnih zvanja za državne službenike koji rade na poslovima obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica i drugim poslovima u izvršenju pritvora, kazni zatvora i mjera bezbjednosti. Takođe, unapređuju se posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa da se odnose ne samo na službenike obezbjeđenja već i na druge zaposlene koji rade u Upravi na poslovima tretmana i reintegracije zatvorenika, obuke i rada zatvorenika, zdravstvene zaštite pritvorenih i osuđenih lica, stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika. Tako, da pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima, lice koje zasniva radni odnos za obavljanje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, tretmana i reintegracije zatvorenika, stručne obuke i rada zatvorenika, zdravstvene zaštite pritvorenih i osuđenih lica,

stučnog osposobljavanja i usavršavanja službenika Uprave mora ispunjavati i posebne uslove, i to da ima posebnu psihofizičku sposobnost i da je dostojno za obavljanje poslova u Upravi.

Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji mogu se utvrditi i drugi posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa u Upravi.

Smatra se da nije dostojno za obavljanje poslova u Upravi lice koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo mučenja, zlostavljanja, kao i krivično djelo iz koristoljublja, ili nečasnih pobuda, lice koje je kažnjeno za prekršaj javnog reda i mira sa elementima nasilja ili drugi prekršaj koji ga čini nedostojnim za obavljanje poslova u Upravi, lice čije dosadašnje ponašanje, navike ili sklonosti ukazuju na nepouzdanost za obavljanje poslova u Upravi.

Pored ovih posebnih uslova, lice koje zasniva radni odnos na neodređeno vrijeme, za obavljanje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica u Upravimora ima položen stručni ispit za vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica. Izuzetno lice može zasnovati radni odnos i bez položenog stručnog ispita za vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, pod uslovom da taj ispit položi najkasnije u roku od jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno od dana raspoređivanja.

Provjera psihofizičkih sposobnosti službenika obezbjeđenja vrši se periodično svake tri godine, a ostalih zaposlenih koji rade na poslovima tretmana i reintegracije zatvorenika i zdravstvene zaštite pritvorenih i osuđenih lica i poslovima stučnog ospobljavanja i usavršavanja službenika Uprave svake pete godine, u skladu sa propisom iz člana 176 stav 4 ovog zakona. Provjera psihofizičke sposobnosti može se vršiti i na obrazloženi predlog rukovodioca organizacione jedinice ili zaposlenog. Ova provjera se vrši o trošku Uprave. Ukoliko zaposleni ima negativan izvještaj o provjeri psihofizičke sposobnosti po završetku terapije koja mu je određena uputiće se na ponovni pregled.

Postupak popune radnih mjesta je detaljno uređen u smislu da radna mjesta u Upravi koja se ne popune raspoređivanjem u skladu sa novinama Zakona o državnim službenicima i namještenicima popunjavaju se na osnovu internog oglasa unutar Uprave. Odluku po internem oglasu o zasnivanju radnog odnosa donosi Starješina. Ukoliko se radno mjesto ne popuni, popuna radnog mjesta se vrši na osnovu internog oglasa, odnosno javnog oglasa u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i dužnosti državnih službenika i namještenika.

Imajući u vidu specifičnost poslova obezbjeđenja, kao i tretmana i zdravstvene zaštiti i da je za kadrovsko unapređenje značajno da se lica koja zasnivaju radni odnos u Upravi na ovim poslovima obučavaju kroz posebne programe obuke to je predloženo da Uprava na osnovu javnog oglasa može primiti u radni odnos jednog ili više pripravnika, radi obavljanja pripravnčkog staža i osposobljavanja za samostalno vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, tretmana i reintegracije zatvorenika i zdravstvene zaštite pritvorenih i osuđenih lica, na osnovu plana potreba. Takođe, predloženo je da lice koje zasniva radni odnos kao pripravnik u Upravi za stručno osposobljavanje za samostalno vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica sa srednjom stručnom spremom ne smije biti starije od 30 godina. Javni oglas za prijem pripravnika objavljuje Uprava. Starješina Uprave obrazuje komisiju od tri člana koja utvđuje ispunjenost uslova za prijem u radni odnos pripravnika i testiranje prijavljenih kandidata na javni oglas. Odluku o prijemu pripravnika donosi starješina Uprave po redosljedu sa rang liste. Pripravnčki staž za vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, tretmana i reintegracije zatvorenika i zdravstvene zaštite pritvorenih i osuđenih lica traje 12 mjeseci.

Testiranje i stručno osposobljavanje pripravnika sprovodi se po programu i na način koji propisuje Ministarstvo. Nakon obavljenog pripravnčkog staža i uspješno završenog programa stručnog osposobljavanja u Upravu pripravnik može zasnovati radni odnos bez javnog oglašavanja na slobodno radno mjesto, što predstavlja značajnu novinu s obzrioom na vrstu poslova koji se obavljaju u Upravi i potrebu obuke tokom rada.

Članom 42 do 46 vrše se pravno-tehnička i terminološka usaglašavanja.

Članom 47 predlaže se promjena člana 187 kojim se preciziraju teži disciplinski prekršaji i vrši terminološko usaglašavanje.

Članom 48 vrši se izmjena pravnog osnova za stručno usavršavanje službenika Upravi iz razloga što je postojeći osnov davao osnov za stručno osposobljavanje a to ne može raditi Uprava s obzirom da nije obrazovna ustanova, za službenike koji su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme.

Članom 49 vrši se terminološko usaglašavanje.

Članom 50 propisuju se prelazne odredbe u smislu obaveze usklađivanja i donošenja podzakonskih akata, kao i donošenja novog akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija.

Članom 51 propisuje se da će postupci odlučivanja o zahtjevima za odlaganje izvršenja kazni zatvora i molbama za prekid izvršenja kazni zatvora, kao i disciplinski postupci protiv zatvorenika koji nijesu pravosnažno okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona okončati po odredbama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti („Službeni list CG”, broj 36/15), kao i započeti postupci odlučivanja o pravima, obavezama i odgovornostima službenika obezbjeđenja, a za druge zaposlene u Upravi postupci koji nijesu pravosnažno okončani do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se u skladu sa propisima o državnim službenicima i namještenicima po kojima su započeti.

Članom 52 propisuje se da ovaj zakon stupa osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.

PREGLED ODREDABA ZAKONA O IZVRŠENJU KAZNI ZATVORA, NOVČANE KAZNE I MJERA BEZBJEDNOSTI KOJE SE MIJENJAJU

Član 1

Ovim zakonom uređuje se izvršenje kazne zatvora, kazne zatvor od četrdeset godina, novčane kazne i mjera bezbjednosti, prava i obaveze zatvorenika, kao i druga pitanja od značaja za izvršenje ovih krivičnih sankcija.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na izvršenje kazne zatvora i novčane kazne izrečenih u prekršajnom postupku, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Član 2

Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na izvršenje stranih sudskih odluka u skladu sa zakonom kojim se uređuje međunarodna pravna pomoć u krivičnim stvarima i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Član 3

Izvršenje sankcija iz člana 1 ovog zakona ima za cilj resocijalizaciju i reintegraciju osuđenog u društvo.

Član 4

Sankcije iz člana 1 ovog zakona izvršavaju se na način kojim se jemči humano postupanje i poštovanje ljudskog dostojanstva svakog pojedinca.

Osuđeni se ne smije podvrgavati bilo kakvom obliku mučenja, zlostavljanja ili ponižavanja, kao i zdravstvenim i naučnim eksperimentima.

Član 5

Zabranjena je diskriminacija osuđenog kome je izrečena sankcija iz člana 1 ovog zakona, po osnovu rase, boje kože, nacionalne pripadnosti, društvenog ili etničkog porijekla, veze sa nekim manjinskim narodom ili manjinskom nacionalnom zajednicom, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pola, rodnog identiteta, seksualne orijentacije, zdravstvenog stanja, invaliditeta, starosne dobi, imovnog stanja, bračnog ili porodičnog stanja, pripadnosti grupi ili pretpostavci o pripadnosti grupi, političkoj partiji ili drugoj organizaciji, kao i po osnovu drugih ličnih svojstava.

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 7

Kazna zatvora i kazna zatvora od četrdeset godina izvršavaju se u organu uprave nadležnom za izvršenje krivičnih sankcija (u daljem tekstu: Zavod), osim ako je

pravosnažnom odlukom suda određeno da se kazna zatvora izvršava u prostorijama u kojima osuđeni stanuje.

Član 8

U Zavodu se obavljaju poslovi obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica, zdravstvene zaštite, tretmana i reintegracije zatvorenika, stručnih obuka i rada zatvorenika, stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika Zavoda i drugi poslovi od značaja za izvršenje krivičnih sankcija.

Poslove iz stava 1 ovog člana, obavljaju službenici za poslove obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica (u daljem tekstu: službenici obezbjeđenja), zdravstveni radnici, realizatori tretmana, instruktori za rad i stručno osposobljavanje zatvorenika, kao i pedagozi, psiholozi, socijalni radnici i drugi zaposleni.

Član 9

Kazne zatvora i kazna zatvor od četrdeset godina izvršavaju se u organizacionim jedinicama Zavoda (u daljem tekstu: zatvor).

U zavisnosti od nivoa bezbjednosti, vrste programa tretmana i reintegracije, kao i obima ograničenja sloboda i prava osuđenog, kazne iz stava 1 ovog člana, izvršavaju se u prostorijama zatvorenog, poluotvorenog i otvorenog tipa.

Uslove koje moraju da ispunjavaju prostorije iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Član 10

Zatvorenik ima pravo na zaštitu prava utvrđenih Ustavom, potvrđenim međunarodnim ugovorima, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i ovim zakonom.

Zatvorenik je osuđeni koji je započeo izdržavanje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Zatvorenik ima pravo na sudsku kontrolu akata koji se odnose na njegova prava i obaveze, u skladu sa ovim zakonom.

Uslovi života u zatvoru treba da budu što približniji opštim uslovima života.

Član 11

Zatvoreniku mogu biti ograničena određena prava u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, u mjeri koja odgovara prirodi i sadržini izrečene sankcije i na način kojim se obezbjeđuje poštovanje njegove ličnosti i dostojanstva.

U toku izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, prava zatvorenika na fizički integritet, slobodu, tajnost pošte i telekomunikacija mogu biti ograničena samo u mjeri koja odgovara prirodi i sadržini ovih kazni, u skladu sa ovim zakonom.

Član 12

Zatvorenik ima pravo da podnese pritužbu starješini Zavoda, radi zaštite prava i interesa tokom izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Starješina Zavoda dužan je da ispita navode iz pritužbe i donese rješenje, u roku od 15 dana od dana prijema pritužbe. Rješenje se dostavlja zatvoreniku, bez odlaganja.

Nepismenom zatvoreniku Zavod će omogućiti podnošenje pritužbe, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana, zatvorenik ima pravo žalbe organu državne uprave nadležnom za poslove pravosuđa (u daljem tekstu: Ministarstvo), u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

O žalbi iz stava 4 ovog člana, Ministarstvo odlučuje, u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

Protiv odluke, kao i u slučaju da odluka nije donijeta u roku iz stava 5 ovog člana, može se pokrenuti upravni spor.

Član 13

Kazna zatvora i kazna zatvor od četrdeset godina izvršavaju se nakon što su odluke suda kojima su te kazne izrečene, postale pravosnažne i izvršne i po redosljedu njihovog prijema.

Izuzetno, izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina može započeti i prije pravosnažnosti odluke suda, u slučaju kad je to propisano Zakonikom o krivičnom postupku.

Izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina može se odložiti u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Član 14

Na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina osuđenog upućuje osnovni sud na čijem području osuđeni ima prebivalište ili boravište.

Sud iz stava 1 ovog člana, dužan je da radi izvršenja kazne iz stava 1 ovog člana, preduzme potrebne radnje odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pravosnažne odluke suda.

Ako je prebivalište ili boravište osuđenog nepoznato, za upućivanje na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina nadležan je sud koji je donio odluku u prvom stepenu.

Ako je odluku u prvom stepenu donio viši sud, za upućivanje na izvršenje kazne iz stava 1 ovog člana nadležan je osnovni sud u sjedištu višeg suda.

Član 15

Sud iz člana 14 ovog zakona dužan je da pozove osuđenog radi uručenja akta za upućivanje na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina (u daljem tekstu: uputni akt).

Prilikom određivanja dana javljanja na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, sud iz člana 14 ovog zakona dužan je da osuđenom, radi pripreme, ostavi rok od najmanje osam, ali ne duži od 15 dana do početka izvršenja kazne.

Uz uputni akt, sud Zavodu dostavlja prepis presude i izvod iz kaznene evidencije.

Ako osuđeni koji se upućuje na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina ima djecu do navršениh 18 godina života ili se stara o drugim licima, sud iz člana 14 ovog zakona, prije upućivanja osuđenog na izvršenje kazne, o tome obavještava centar za socijalni rad prema prebivalištu ili boravištu osuđenog (u daljem tekstu: centar za socijalni rad).

Član 16

Ako se uredno pozvani osuđeni dana određenog u uputnom aktu ne javi radi izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, Zavod o tome, u roku od tri dana, obavještava sud iz člana 14 ovog zakona, koji izdaje naredbu za prinudno dovođenje, koju dostavlja organu uprave nadležnom za poslove policije (u daljem tekstu: policija) da osuđenog prinudno dovede na izvršenje.

Za osuđenog koji se krije ili se nalazi u bjekstvu, sud iz člana 14 ovog zakona donosi naredbu za izdavanje potjernice, koju dostavlja policiji.

Troškovi prinudnog dovođenja iz stava 1 ovog člana, padaju na teret suda, a konačno na teret osuđenog.

Član 17

Ukoliko je osuđenom, uz kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina, izrečena mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, mjera bezbjednosti obavezno liječenje alkoholičara ili mjera bezbjednosti obavezno liječenje narkomana, osuđeni se upućuje na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina nakon izvršenja ovih mjera.

Član 18

Osuđenom koji se nalazi na slobodi može se, na njegov zahtjev, odložiti izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina ako:

1) je obolio od teže akutne bolesti ili se njegova hronična bolest pogoršala, a u Zavodu ne postoje uslovi za liječenje ili se nalazi na bolničkom liječenju ili postbolničkom rehabilitacionom tretmanu;

2) mu je član uže porodice umro ili je obolio od teže akutne bolesti zbog koje mu je potrebna pomoć i njega drugog lica, a u užoj porodici nema drugih članova koji mogu pružiti potrebnu pomoć ili se ta pomoć ne može pružiti na drugi način;

3) je odlaganje potrebno radi izvršenja ili završetka radova izazvanih elementarnom nepogodom ili drugim nesrećnim slučajem, a u užoj porodici nema radno sposobnih članova;

4) je odlaganje potrebno zbog završetka njegovog redovnog školovanja ili polaganja ispita;

5) je odlaganje potrebno radi završetka započetog posla čijim bi neobavljanjem nastala znatna materijalna šteta;

6) su zajedno sa njim, osuđeni na kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina njegov supružnik ili drugi članovi uže porodice ili ako se oni već nalaze na izdržavanju tih kazni, a upućivanjem svih ovih lica na izdržavanje kazne bi bilo ugroženo izdržavanje starih, bolesnih ili maloljetnih članova uže porodice;

7) je osuđena žena koja ima dijete mlađe od jedne godine života ili je trudnica.

Izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina može se odložiti:

- u slučaju iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, dok bolest, bolničko liječenje ili postbolnički rehabilitacioni tretman traje, odnosno dva mjeseca nakon smrti člana uže porodice;

- u slučaju iz stava 1 tač. 3, 4 i 5 ovog člana, najduže dva mjeseca;

- u slučaju iz stava 1 tačka 6 ovog člana, najduže šest mjeseci;

- u slučaju iz stava 1 tačka 7 ovog člana, do navršene jedne godine života djeteta.

U slučaju iz stava 1 tač. 1, 2 i 7 ovog člana, izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina može se odložiti samo na osnovu nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke. Troškovi vještačenja padaju na teret osuđenog.

Članovima uže porodice, u smislu ovog zakona, smatraju se supružnik, djeca, roditelji, brat, sestra, usvojlac i usvojenik.

Član 19

Zahtjev za odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina podnosi se sudu iz člana 14 ovog zakona, u roku od tri dana od dana prijema uputnog akta.

Ako je razlog za odlaganje izvršenja iz člana 18 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona, nastao poslije roka iz stava 1 ovog člana, zahtjev za odlaganje izvršenja kazne može se podnijeti do dana kad osuđeni treba da se javi radi izvršenja kazne.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana, rješenjem odlučuje predsjednik suda iz člana 14 ovog zakona, u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva. Primjerak rješenja dostavlja se Zavodu.

U slučaju da je osuđenom ranije bila izrečena kazna rada u javnom interesu, uslovna osuda, uslovna osuda sa zaštitnim nadzorom ili je bio uslovno otpušten sa izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina ili je kaznu zatvora izvršavao u prostorijama za stanovanje, prije donošenja odluke o zahtjevu iz stava 1 ovog člana, može se zatražiti mišljenje posebne organizacione jedinice Ministarstva (u daljem tekstu: Jedinica za uslovnu slobodu).

Rješenje o odlaganju izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, predsjednik suda iz člana 14 ovog zakona može rješenjem ukinuti ako prestanu razlozi zbog kojih je odlaganje odobreno.

Do donošenja rješenja po zahtjevu za odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, zastaće se sa upućivanjem na izvršenje te kazne.

Član 20

Protiv rješenja iz člana 19 st. 3 i 5 ovog zakona, osuđeni može podnijeti žalbu predsjedniku višeg suda, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Predsjednik višeg suda dužan je da o žalbi iz stava 1 ovog člana odluči, u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

Nakon pravosnažnosti rješenja kojim je odbijen zahtjev za odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, novi zahtjev za odlaganje izvršenja ne odlaže izvršenje tih kazni, osim ako predsjednik suda iz člana 14 ovog zakona ne odluči drukčije.

Član 21

Kad državni tužilac zatraži odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, sud iz člana 14 ovog zakona ne poziva osuđenog radi uručenja uputnog akta, a ako ga je već pozvao, a rok iz člana 15 stav 2 ovog zakona nije istekao, donijeće rješenje o odlaganju izvršenja.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina traje dok državni tužilac ne obavijesti sud iz člana 14 ovog zakona da se može otpočeti sa izvršenjem kazne ili dok ne bude donesena nova odluka suda.

Član 22

Prilikom javljanja na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina utvrđuje se identitet i zdravstveno stanje osuđenog.

Osuđeni se identifikuje na osnovu lične karte, pasoša ili druge javne isprave iz koje se može utvrditi identitet, uzimanjem otisaka prstiju i dlana, fotografisanjem, utvrđivanjem spoljnih

fizičkih karakteristika i uzimanjem mjera tjelesne težine i visine.

U roku od tri dana od kad osuđeni započne sa izdržavanjem kazne, Zavod je dužan da o tome obavijesti sud iz člana 14 ovog zakona, kao i da od centra za socijalni rad zatraži nalaz i mišljenje o socijalno-ekonomskoj situaciji porodice osuđenog.

Član 23

Prilikom prijema na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina zatvorenik se upisuje u matičnu knjigu zatvorenika i za njega se obrazuje lični dosije.

U slučaju premještaja zatvorenika u drugi zatvor, dostavlja se i njegov lični dosije.

Obrada podataka iz matične knjige i ličnog dosijea i drugih podataka o zatvoreniku vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Bliži sadržaj, način vođenja i čuvanja matične knjige i ličnog dosijea propisuje Ministarstvo.

Član 24

Prilikom prijema na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina vrši se pretres zatvorenika i njegovih ličnih stvari.

Pretres iz stava 1 ovog člana, vrši službenik obezbjeđenja istog pola kao zatvorenik.

U slučaju kad postoji sumnja da zatvorenik iz stava 1 ovog člana u tjelesnim otvorima drži stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru, pretres zatvorenika uključuje skidanje odjeće i pregled njegovih tjelesnih otvora.

Pregled tjelesnih otvora zatvorenika može da vrši samo zatvorski doktor ili kvalifikovani medicinski tehničar.

Ako se prilikom pretresa iz stava 1 ovog člana, kod zatvorenika nađu stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru, te stvari se oduzimaju i čuvaju u skladu sa aktom kojim se uređuje kućni red u Zavodu (u daljem tekstu: Pravilnik o kućnom redu).

Zdravstveni pregled zatvorenika obavlja se odmah, a najkasnije u roku od 24 časa po prijemu na izvršenje kazne.

Pregledom iz stava 6 ovog člana, utvrđuje se zdravstveno stanje zatvorenika, kao i postojanje eventualnih povreda, o čemu se sačinjava pisani izvještaj. Primjerak pisanog izvještaja uručuje se zatvoreniku.

Prilikom pregleda iz stava 6 ovog člana, otvara se zdravstveni karton zatvorenika.

Ukoliko se prilikom pregleda iz stava 6 ovog člana, utvrdi da je zatvorenik mentalno obolio ili pokazuje znake mentalnog poremećaja i poremećaja ponašanja, a u Zavodu nema uslova za njegovo liječenje, zatvorenik se upućuje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu.

Prilikom pretresa iz stava 1 ovog člana i pregleda iz stava 6 ovog člana, nije dozvoljeno prisustvo drugih zatvorenika.

Pravilnik o kućnom redu donosi Ministarstvo.

Član 25

Zatvoreniku se, po prijemu na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, omogućava da kontaktira sa članovima uže porodice.

Zatvoreniku koji je stranac omogućava se da, pisanim putem ili putem telefona, kontaktira sa diplomatsko-konzularnim predstavništvom države porijekla ili države koja štiti njegove interese.

Ukoliko zatvorenik ima djecu do navršениh 18 godina života ili druga lica o kojima se stara, Zavod o prijemu zatvorenika na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina obavještava centar za socijalni rad.

Član 26

Sa pravima i obavezama za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina zatvorenik se upoznaje, na jeziku koji razumije, i omogućava mu se uvid u Pravilnik o kućnom redu.

Nepismeno, odnosno gluvo, nijemo ili gluvonijemo lice se o pravima i obavezama iz stava 1 ovog člana obavještava usmeno, odnosno preko tumača.

Zatvoreniku se, na njegov zahtjev, omogućava pristup propisima kojima se uređuje izvršenje kazni zatvora.

Član 27

Zatvorenik kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina, po pravilu, izdržava zajedno sa drugim zatvorenicima, a odvojeno samo kad to zahtijeva njegovo zdravstveno stanje, kad je to propisano ovim zakonom ili u slučaju kad zatvorenik uživa zaštitu na osnovu programa zaštite svjedoka, propisanog posebnim zakonom.

Zatvorenici i zatvorenice kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina izdržavaju odvojeno. Trudnice i porodilje smještaju se odvojeno od drugih zatvorenika.

Zatvorenici sa invaliditetom smještaju se na način primjeren vrsti i stepenu invaliditeta.

Zatvorenici koji prvi put izdržavaju kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina, po mogućnosti, kaznu izdržavaju odvojeno od zatvorenika koji su i ranije izdržavali kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina.

Prilikom smještaja zatvorenika uzimaju se u obzir starost zatvorenika, dužina kazne, ranija osuđivanost, fizičko i mentalno zdravlje, zahtjevi za posebnim tretmanom, prebivalište, odnosno boravište uže porodice, njegova bezbjednost i bezbjednost drugih zatvorenika, kao i druge okolnosti od značaja za resocijalizaciju i reintegraciju u društvo.

Član 28

Po prijemu na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, vrše se ispitivanja socijalnog statusa, kriminološka, medicinska, psihološka i druga ispitivanja ličnosti zatvorenika koja su od značaja za izradu programa tretmana i reintegracije zatvorenika.

Ispitivanja iz stava 1 ovog člana, mogu trajati najduže 30 dana.

Član 29

Na osnovu ispitivanja iz člana 28 ovog zakona i nalaza i mišljenja iz člana 22 stav 3 ovog zakona, a radi razvijanja individualnog osjećaja odgovornosti kod zatvorenika i podsticanja samoinicijative za reintegraciju u društvo, utvrđuje se program tretmana i reintegracije zatvorenika.

Program iz stava 1 ovog člana, sadrži:

- 1) razvrstavanje u klasifikacionu grupu;
- 2) razvrstavanje u kolektiv;
- 3) radno angažovanje;
- 4) stručne obuke i obrazovanje;
- 5) učešće u kulturnim i sportskim aktivnostima;
- 6) posebne mjere predostrožnosti;
- 7) pogodnosti tokom izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina;
- 8) porodične veze i kontakte sa spoljnim svijetom;
- 9) uslove koji se odnose na ostvarivanje mogućnosti na uslovni otpust.

Razvrstavanje u klasifikacionu grupu iz stava 2 tačka 1 ovog člana, vrši se na osnovu vrste krivičnog djela, dužine izrečene kazne, krivice, ranije osuđivanosti i drugih kriterijuma u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu, kao i posebnih potreba svakog zatvorenika.

Program tretmana i reintegracije zatvorenika utvrđuje lice koje rukovodi zatvorom i može se mijenjati u zavisnosti od stepena realizacije i drugih relevantnih okolnosti.

Program tretmana i reintegracije zatvorenika odlaže se u lični dosije zatvorenika.

Vrste klasifikacionih grupa i uslovi za razvrstavanje zatvorenika u odgovarajuću klasifikacionu grupu, kao i druga pitanja od značaja za klasifikaciju i reklasifikaciju zatvorenika propisuju se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 30

Premještanje zatvorenika u drugi zatvor može se izvršiti ako se na taj način doprinosi boljem tretmanu zatvorenika, njegovoj reintegraciji u društvo ili ako je to neophodno iz organizacionih, bezbjednosnih, zdravstvenih i drugih opravdanih razloga.

Rješenje o premještanju zatvorenika donosi starješina Zavoda.

Protiv rješenja iz stava 2 ovog člana, zatvorenik ima pravo žalbe Ministarstvu, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Ministarstvo odlučuje o žalbi u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

Žalba iz stava 3 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Protiv odluke iz stava 4 ovog člana, može se pokrenuti upravni spor.

Član 31

Radi poboljšanja položaja zatvorenika, održavanja odnosa sa članovima uže porodice i drugim licima, podsticanja učešća u ostvarivanju programa tretmana i reintegracije zatvorenika i jačanja odgovornosti i samopouzdanja, zatvorenik može ostvariti određene pogodnosti.

Član 32

Pogodnosti, u smislu člana 31 ovog zakona, su:

- 1) korišćenje vikenda u krugu uže porodice;
- 2) odsustvo u trajanju do sedam dana u toku jedne godine;
- 3) korišćenje cijelog ili dijela godišnjeg odmora u krugu porodice;
- 4) korišćenje vlastitog televizijskog prijemnika;
- 5) samostalno spremanje hrane i sokova;
- 6) češće primanje paketa;
- 7) novčano nagrađivanje do 30% ostvarene zarade u posljednjem mjesecu;
- 8) duža posjeta člana uže porodice;
- 9) korišćenje zatvorskog telefona o trošku Zavoda;
- 10) duže korišćenje biblioteke i čitaonice;
- 11) posjeta teško bolesnom članu uže porodice;
- 12) prisustvo sahrani člana uže porodice;
- 13) prisustvo rođenju, vjenčanju i drugom važnom događaju u užoj porodici;

14) odlazak u sud ili drugi organ radi ostvarivanja svojih prava;

15) izlazak radi obavljanja neodložnog i drugog važnog posla.

Član 33

Pogodnosti iz člana 32 ovog zakona, odobravaju se zatvoreniku na osnovu procjene bezbjednosti, ponašanja tokom izdržavanja kazne i postignutog stepena realizacije programa tretmana i reintegracije zatvorenika.

Pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2, 3, 11, 12 i 13 ovog zakona, na molbu zatvorenika, a po pribavljenom mišljenju ili na predlog lica koje rukovodi zatvorom, odobrava starješina Zavoda.

Pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 4 do 10 i tač. 14 i 15 ovog zakona, na molbu zatvorenika ili po sopstvenoj ocjeni, odobrava lice koje rukovodi zatvorom.

Uz molbu za odobravanje pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 11 do 15 ovog zakona, zatvorenik prilaže dokumentaciju u vezi razloga zbog kojeg traži izlazak.

Pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 11 do 15 ovog zakona, odobravaju se u trajanju do tri dana neprekidno, sa nadzorom ili bez nadzora službenika obezbjeđenja, po pravilu, o trošku zatvorenika.

Prilikom korišćenja pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2 i 3 i tač. 12 do 15 ovog zakona, zatvorenik je dužan da se javi policiji.

U slučaju da zatvorenik koji koristi pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2 i 3 i tač. 11 do 15 ovog zakona, neopravdano kasni u trajanju dužem od osam časova od isteka vremena za korišćenje pogodnosti, starješina Zavoda izdaje naredbu za izdavanje potjernice.

Bliži uslovi i način ostvarivanja pogodnosti iz člana 32 ovog zakona, kao i način njihovog korišćenja, propisuju se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 34

Prilikom korišćenja pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2 i 3 i tač. 11 do 15 ovog zakona, Zavod zatvoreniku izdaje legitimaciju.

Sadržinu i obrazac legitimacije iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Član 35

Ukoliko je to neophodno iz posebnih razloga, zatvorenik se izvodi iz zatvora uz pratnju i bez njegovog pristanka.

Član 36

Prekid izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina može se odobriti na zahtjev zatvorenika ili na predlog starješine Zavoda, iz razloga i pod uslovima koji su propisani ovim zakonom kao razlozi za odlaganje izvršenja kazne.

Vrijeme prekida izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina ne uračunava se u vrijeme izvršenja kazne.

Prekid izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina odobriće se i na zahtjev državnog tužioca kad je podnio zahtjev za zaštitu zakonitosti ili kad je određen pritvor zbog osnovane sumnje da je osuđeni učinio krivično djelo.

Rješenje o prekidu izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina donosi Ministarstvo.

Izuzetno, zatvoreniku koji ima preko 50 godina života i koji je obolio od teže akutne bolesti ili se njegova hronična bolest pogoršala, zbog čega prijete smrtni ishod, može se odobriti na neodređeni vremenski period prekid izvršenja kazne zatvora, uz prethodno pribavljen nalaz i mišljenje nadležnog ljekarskog konzilijuma.

U slučaju kad je zahtjev za prekid izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina podnio zatvorenik, pribavlja se mišljenje starješine Zavoda, a ako se zahtijeva prekid izvršenja kazne zbog liječenja, dostavljaju se i nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke.

Troškove vještačenja iz stava 5 ovog člana, snosi zatvorenik.

Ako je sud dozvolio odlaganje izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, a osuđeni je započeo sa izdržavanjem kazne, rješenje o prekidu izvršenja kazne donosi se bez odlaganja.

Član 37

Ako se u toku trajanja prekida izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina utvrdi da su prestali razlozi zbog kojih je prekid bio odobren ili to zahtijevaju razlozi bezbjednosti ili ponašanje zatvorenika, Ministarstvo donosi rješenje o nastavljanju izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, osim u slučaju kad je prekid izvršenja kazne odobren na zahtjev državnog tužioca.

Rješenje iz stava 1 ovog člana, dostavlja se policiji radi izvršenja.

Član 38

Zatvoreniku se obezbjeđuje smještaj u zatvoru koji mora biti u skladu sa odgovarajućim higijenskim i klimatskim uslovima.

Prostorija u kojoj zatvorenici borave mora imati najmanje 4 m² prostora po zatvoreniku i dovoljnu količinu prirodnog i vještačkog osvjetljenja potrebnog za rad i čitanje, kao i grijanje i ventilaciju.

Prostorija iz stava 2 ovog člana, ne smije biti vlažna i mora biti opremljena odgovarajućim sanitarnim instalacijama i drugim uređajima koji su neophodni za održavanje lične higijene.

Član 39

Zatvoreniku se obezbjeđuje rekreacija radi održavanja zdravlja i boravak najmanje dva časa dnevno na otvorenom prostoru tokom slobodnog vremena.

Prostor iz stava 1 ovog člana mora biti na odgovarajući način zaštićen od loših vremenskih uslova.

Način sprovođenja aktivnosti iz stava 1 ovog člana, propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 40

Higijena zatvorenika i higijena prostorija u kojima zatvorenici borave, kao i drugih prostorija u Zavodu mora se redovno održavati.

Radi higijene zatvorenika i higijene prostorija iz stava 1 ovog člana, zatvorenicima mora biti obezbijeđena dovoljna količina hladne i tople vode i odgovarajuća toaletna sredstva i sredstva za čišćenje. Prostorije i uređaji za ličnu higijenu moraju da obezbijede dovoljno privatnosti i da budu održavani i čisti.

Zatvoreniku se može naložiti da radi poslije radnog vremena, do dva časa dnevno, na održavanju higijene u zatvoru, pri čemu vršenje tih aktivnosti ne smije biti na uštrb vremena predviđenog za odmor.

Generalno čišćenje prostorija iz stava 1 ovog člana vrši se najmanje jednom mjesečno, a po potrebi i više puta.

Član 41

Rad, aktivnosti u slobodno vrijeme, stručne obuke i obrazovanje, kao i druge aktivnosti u toku radnog vremena zatvorenici obavljaju zajedno.

Zatvorenik može provoditi slobodno vrijeme sa drugim zatvorenicima.

U zavisnosti od uslova u zatvoru u pogledu prostora, kadra i organizacije starješina Zavoda može uvesti posebna pravila za učešće u zajedničkim aktivnostima.

Zajedničke aktivnosti zatvorenika u toku radnog i slobodnog vremena mogu biti ograničene ako:

- 1) postoji opasnost od negativnog uticaja na drugog zatvorenika;

2) se vrši ispitivanje ličnosti zatvorenika, u skladu sa članom 28 ovog zakona;

3) to nalaže održavanje bezbjednosti i reda u zatvoru.

Član 42

Zatvoreniku će biti dozvoljeno da opremi prostoriju u kojoj boravi svojim stvarima, u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Zabranjeno je opremanje prostorije iz stava 1 ovog člana, uređajima i predmetima koji onemogućavaju vršenje nadzora nad prostorijom ili koji ugrožavaju bezbjednost ili red u zatvoru na bilo koji način.

Član 43

Zatvorenik ima pravo na odgovarajuću radnu odjeću, obuću i opremu potrebnu za rad koji obavlja.

Zatvoreniku koji ne može da radi, a nema sredstava za nabavku sopstvene odjeće, Zavod će obezbijediti adekvatnu odjeću.

Bliži izgled odjeće koju nose zatvorenici propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 44

Zatvorenik ima pravo na tri obroka dnevno, u skladu sa aktom o tablicama ishrane, koji su primjereni njegovoj starosnoj dobi, zdravlju, kao i vjerskim i kulturnim potrebama.

Doktor medicine koji je zaposlen u Zavodu (u daljem tekstu: zatvorski doktor) svakog dana provjerava kvalitet hrane, o čemu daje mišljenje koje unosi u knjigu zapažanja o kvalitetu hrane i, ako je potrebno, preduzima i predlaže odgovarajuće mjere.

Zatvorenik koji obavlja teže fizičke poslove ili poslove pod naročito teškim uslovima, zatvorenik koji je bolestan, kao i zatvorenica trudnica ili porodilja imaju pravo na ishranu koju im je preporučio zatvorski doktor.

Način posluživanja hrane u zatvoru vrši se u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Akt o tablicama ishrane iz stava 1 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja.

Član 45

Zatvorski doktor je dužan da saraduje sa Institutom za javno zdravlje, radi obavljanja kontrole i nadzora nad količinom, kvalitetom hrane i vode, pripremom i serviranjem hrane i pića, higijenom i čistoćom zatvora i zatvorenika, sanitarijama, grijanjem, osvjetljenjem i ventilacijom zatvora, urednošću, čistoćom odjeće i posteljine zatvorenika.

Član 46

Zatvorenik može unutar zatvora da kupuje prehrambene i druge proizvode, od novca sa zatvorskog depozita.

Zavod će obezbijediti vrste proizvoda iz stava 1 ovog člana, uzimajući u obzir uobičajne potrebe zatvorenika.

Prema nalogu zatvorskog doktora, zatvoreniku može biti djelimično ili u cjelosti zabranjeno da kupuje pojedine prehrambene ili druge proizvode, ukoliko postoji opasnost da bi mogli negativno uticati na njegovo zdravlje.

Član 47

Zatvorenik ima pravo na zdravstvenu zaštitu, u skladu sa zakonom.

Na prava zatvorenika u vezi sa ostvarivanjem zdravstvene zaštite shodno se primjenjuje zakon kojim se uređuju prava pacijenata.

Zdravstvena zaštita zatvorenika ostvaruje se u Zavodu, koji je dužan da obezbijedi uslove u pogledu prostora, kadra i opreme, u skladu sa propisima kojima se uređuje zdravstvena zaštita.

Zatvorenik koji zdravstvenu zaštitu ne može ostvariti u Zavodu, ostvaruje je u zdravstvenoj ustanovi, u skladu sa zakonom.

Zdravstvena zaštita iz stava 4 ovog člana, ostvaruje se uz legitimaciju zatvorenika iz člana 34 ovog zakona.

Vrijeme provedeno na liječenju van Zavoda uračunava se u vrijeme izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, osim u slučaju prekida izvršenja kazne, u skladu sa ovim zakonom.

Lice koje rukovodi zatvorom može, uz saglasnost zatvorskog doktora, odobriti zatvoreniku da se liječi u zdravstvenoj ustanovi koja nema zaključen ugovor sa Fondom za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

Član 48

Sredstva za zdravstvenu zaštitu zatvorenika obezbjeđuju se u skladu sa zakonom.

Kad zatvorenik, u skladu sa ovim zakonom, ostvari pravo na zdravstvenu zaštitu u ustanovi koja nema zaključen ugovor sa Fondom za zdravstveno osiguranje Crne Gore, troškovi liječenja, prevoza i obezbjeđenja zatvorenika padaju na njegov teret.

Član 49

Pružanje zdravstvene zaštite zatvoreniku obezbjeđuje se putem redovnih ljekarskih pregleda i ljekarskih pregleda po potrebi.

Zatvorski doktor dužan je da svakodnevno obilazi i, po potrebi, pregleda sve bolesne zatvorenike, zatvorenike koji su prijavili bolest ili povredu, zatvorenike u samici i zatvorenike čije stanje zahtijeva posebnu njegu.

Zatvorski doktor dužan je da licu koje rukovodi zatvorom odmah prijavi postojanje bolesti, odnosno povrede kod zatvorenika koja zahtijeva posebno ispitivanje i specijalističku zdravstvenu zaštitu.

Zatvorenik za koga postoji sumnja ili je utvrđeno da boluje od infektivne ili zarazne bolesti mora odmah biti izolovan i podvrgnut liječenju.

Član 50

Zavod će za zatvorenice obezbijediti pružanje zdravstvene zaštite reproduktivnog zdravlja, u skladu sa zakonom.

Trudnicama i porodiljama koje izdržavaju kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina može se obezbijediti posebna prostorija radi obezbjeđivanja dodatne njege.

Zatvorenica se upućuje na porođaj u zdravstvenu ustanovu čije usluge su obuhvaćene obaveznim zdravstvenim osiguranjem.

Na zahtjev zatvorenice, lice koje rukovodi zatvorom može joj odobriti da se rodi u zdravstvenoj ustanovi čije usluge nijesu obuhvaćene obaveznim zdravstvenim osiguranjem.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, troškovi porođaja, prevoza i obezbjeđenja zatvorenice porodilje padaju na njen teret.

Zatvorenici porodilji uz koju je i novorođenče obezbjeđuju se posebni uslovi za potrebnu njegu i uslovi za odgajanje djeteta.

Uslove iz stava 6 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove rada i socijalnog staranja, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Član 51

Zatvorenik ima pravo da bude obaviješten o svom medicinskom tretmanu.

Zatvorenik može da odbije pružanje zdravstvene zaštite, u skladu sa posebnim zakonom.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, zatvorski doktor organizuje konstantno praćenje zdravstvenog stanja i vitalnih funkcija zatvorenika, i o tome svakodnevno obavještava lice koje rukovodi zatvorom.

Ako zatvorenik odbijanjem uzimanja hrane ili tečnosti dovede svoj život u opasnost, prema njemu se mogu, i bez njegovog pristanka, primijeniti odgovarajuće medicinske mjere, po nalogu zatvorskog doktora.

Mjere iz stava 4 ovog člana, mogu se izvršiti isključivo po naredbi lica koje rukovodi zatvorom i pod nadzorom zatvorskog doktora, osim u slučaju pružanja prve pomoći kad se ne može na vrijeme stupiti u kontakt sa zatvorskim doktorom i licem koje rukovodi zatvorom i gdje bi svako odlaganje predstavljalo opasnost po život zatvorenika.

Član 52

Kad smatra da uslovi u kojima zatvorenik izdržava kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina nepovoljno utiču ili mogu uticati na njegovo fizičko ili mentalno zdravlje, zatvorski doktor o tome obavještava lice koje rukovodi zatvorom.

Član 53

Zatvorenik ima pravo uvida u svoj zdravstveni karton, kao i da dobije kopiju medicinske dokumentacije o svom trošku.

Sa podacima o zdravstvenom stanju zatvorenika postupa se u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava pacijenata.

Član 54

Ako zatvorenik umre u zatvoru, smrt se utvrđuje u skladu sa posebnim zakonom.

O smrti zatvorenika Zavod, bez odlaganja, obavještava članove uže porodice, sud iz člana 14 ovog zakona i državno tužilaštvo, a ukoliko je zatvorenik stranac obavještava se diplomatsko-konzularno predstavništvo države porijekla, odnosno države ili organizacije koja štiti njegove interese.

U slučaju da porodica umrlog zatvorenika ne prihvati da izvrši sahranu ili zatvorenik nema užu porodicu, umrli zatvorenik će se sahraniti o trošku Zavoda na mjesnom groblju opštine u kojoj se zatvor nalazi, vodeći računa o dostojanstvu umrlog i uz poštovanje vjerskih i drugih običaja.

Član 55

Zatvorenik tokom izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina ima pravo i obavezu da radi.

Zatvorenik se tokom izdržavanja kazne zatvora podstiče da radi.

Vrsta posla određuje se u skladu sa potrebama zatvorenika, programom tretmana i reintegracije zatvorenika, zdravstvenim stanjem, stečenim kvalifikacijama i mogućnostima Zavoda.

Zatvorenik radi pod nadzorom službenika obezbjeđenja ili nadzorom drugih službenika Zavoda, kao i bez nadzora, u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Uslove za rad zatvorenika Zavod obezbjeđuje u okviru zatvorskih aktivnosti, proizvodnje unutar zatvora, preduzetničkih aktivnosti ili zaključivanjem ugovora u skladu sa članom 58 ovog zakona.

Član 56

Zatvoreniku rad ne smije biti nametnut kao oblik disciplinske kazne.

Svrha rada zatvorenika je razvijanje njegovih radnih sposobnosti, sticanje radnog iskustva i znanja, kako bi se po izdržanoj kazni omogućila bolja reintegracija u društvo.

Član 57

Rad zatvorenika ne računa se u radni staž.

Vrijeme koje zatvorenik provede na održavanju higijene prostorije u kojoj boravi, ne uračunava se u vrijeme provedeno na radu.

Aktivnosti iz stava 2 ovog člana, zatvorenik obavlja bez naknade.

Uslovi rada, vrste poslova, radno vrijeme, prekovremeni rad, odmor i zaštita na radu zatvorenika bliže se propisuju Pravilnikom o kućnom redu.

Član 58

Zatvorenika koji kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina izdržava u prostorijama poluotvorenog ili otvorenog tipa, Zavod može uputiti na rad van zatvora, kod poslodavca čija je djelatnost pogodna za obavljanje tog rada.

Upućivanje iz stava 1 ovog člana vrši se na osnovu ugovora koji Zavod zaključuje sa poslodavcem iz stava 1 ovog člana.

Za upućivanje zatvorenika na rad van zatvora, neophodna je pisana saglasnost zatvorenika.

Zatvorenik može povući svoju saglasnost pisanim putem ili na zapisnik kod lica koje rukovodi zatvorom. Povlačenje saglasnosti neće se smatrati odbijanjem rada.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, zatvorenik prestaje da radi posljednjeg dana u mjesecu koji slijedi poslije mjeseca u kojem je zatvorenik povukao saglasnost.

Zatvorenik se ne smije uputiti na rad na teškim, rizičnim ili poslovima za koje je potrebna posebna stručna kvalifikacija koju zatvorenik nema.

Ugovorom iz stava 2 ovog člana, utvrđuju se uslovi rada, naknada za rad i vrsta stručne obuke neophodne za obavljanje posla na koji se zatvorenik upućuje i druga pitanja od značaja za rad zatvorenika.

Naknadu za rad zatvorenika, poslodavac iz stava 1 ovog člana, dužan je da uplati na račun Zavoda.

Bliži način i uslove za upućivanje zatvorenika na rad van zatvora, propisuje Ministarstvo.

Član 59

Zatvorenik koji radi u zatvoru ima pravo na naknadu za rad.

Naknada za rad iz stava 1 ovog člana, određuje se u visini od najmanje 30% minimalne neto zarade, u skladu sa propisima o radu.

Član 60

Od naknade za rad iz člana 58 stav 8 i člana 59 ovog zakona, zatvoreniku se odbijaju potraživanja na osnovu izvršavanja obaveza u skladu sa zakonom, a preostali dio se uplaćuje na depozit zatvorenika.

Član 61

Radno vrijeme zatvorenika iznosi 40 časova nedjeljno.

Vrijeme koje zatvorenik provede na stručnoj obuci ili nastavi uračunava se u radno vrijeme.

Zatvoreniku se mora omogućiti najmanje jedan dan odmora nedjeljno i dovoljno vremena za obrazovne i ostale aktivnosti.

Zatvorenik ima pravo na godišnji odmor, u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Član 62

Ako zatvorenik pretrpi povredu ili štetu na radu ili u vezi sa radom, Zavod odnosno poslodavac kod kojeg je zatvorenik upućen na rad u skladu sa članom 58 ovog zakona, dužan je da mu nadoknadi štetu.

Član 63

Na uslove rada, prekovremeni rad i zaštitu na radu zatvorenika shodno se primjenjuju opšti propisi o radu i propisi kojima se uređuje zaštita na radu, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Član 64

Zatvorenik koji za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina stvori autorsko djelo, otkrića i tehničke inovacije, ostvaruje prava po tom osnovu u skladu sa posebnim zakonom.

Član 65

Za zatvorenike koji nemaju završenu osnovnu školu, može se omogućiti da steknu osnovno obrazovanje, u skladu sa posebnim zakonom.

Radi sticanja određenih vještina i znanja, zatvoreniku se može omogućiti da stekne srednje opšte obrazovanje, stručno obrazovanje i visoko obrazovanje, kao i drugu stručnu kvalifikaciju.

Za sticanje osnovnog obrazovanja i prvu kvalifikaciju, kao i za programe obrazovanja koji se finansiraju iz javnih prihoda, a koji su obuhvaćeni godišnjim planom obrazovanja odraslih zatvorenika ne plaća troškove obrazovanja.

Radi sticanja obrazovanja iz st. 1 i 2 ovog člana, zatvoreniku se može dozvoliti izlazak van prostorija Zavoda, o trošku zatvorenika.

Za nepismene zatvorenike se organizuju posebni kursevi za opismenjavanje.

Radi sprovođenja stručnih obuka, organizovanja obrazovanja iz st. 1 i 2 ovog člana i sticanja određenih vještina i znanja, obrazovanja i kvalifikacija, Zavod saraduje sa organima, ustanovama i organizacijama u čijem djelokrugu rada je njihovo sprovođenje, čiji predstavnici po odobrenju starješine Zavoda mogu ulaziti u zatvor.

Član 66

U uvjerenju o stečenim stručnim kvalifikacijama po završetku stručne obuke ili obrazovanja zatvorenika ne navodi se da su kvalifikacije stečene za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Član 67

Zatvorenik ima pravo na vjerske obrede i učešće u vjerskim aktivnostima, u skladu sa ovim zakonom.

Radi organizovanja obreda i aktivnosti iz stava 1 ovog člana u zatvoru, Ministarstvo zaključuje sporazume sa crkvama i drugim vjerskim zajednicama.

Zavod je dužan da obezbijedi odgovarajuću prostoriju i uslove za obavljanje vjerskih obreda i aktivnosti, kao i uslove za obavljanje individualnih vjerskih obreda.

Predstavnik crkve i druge vjerske zajednice može, po odobrenju zatvorskog doktora, da posjeti zatvorenika koji se nalazi na liječenju u Zavodu ili u zdravstvenoj ustanovi.

Način organizovanja vjerskih obreda i aktivnosti zatvorenika, bliže se uređuje Pravilnikom o kućnom redu.

Član 68

Učešće u vjerskim obredima i aktivnostima zatvoreniku može biti zabranjeno ukoliko je to neophodno zbog održavanja reda u zatvoru ili iz drugih bezbjednosnih razloga.

Predstavniku crkve i druge vjerske zajednice zabraniće se vršenje vjerskih obreda i aktivnosti u slučaju zloupotrebe ili iz bezbjednosnih razloga.

Član 69

Zatvoreniku će se dozvoliti posjedovanje vjerske literature i predmeta koji se koriste u vjerske svrhe.

U slučaju zloupotrebe, literatura i predmeti iz stava 1 ovog člana, mogu se oduzeti od zatvorenika.

Član 70

U zatvoru moraju biti obezbijedeni uslovi za organizovanje sportskih, rekreativnih, kulturnih i drugih aktivnosti u slobodno vrijeme, koje su od značaja za održavanje fizičkog i mentalnog zdravlja zatvorenika.

Aktivnosti iz stava 1 ovog člana, organizuju se u skladu sa programom tretmana i reintegracije zatvorenika.

Član 71

Zatvor mora imati biblioteku.

Zatvorenik ima pravo da koristi knjige iz biblioteke, uključujući stručne publikacije, propise i časopise.

Zatvorenik ima pravo da naručuje knjige, novine, časopise i strane novine, ukoliko se njihova distribucija vrši na teritoriji Crne Gore, o svom trošku, ako se na taj način ne ugrožavaju bezbjednost i svrha izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Član 72

Zatvorenik ima pravo na posjetu od strane bračnog ili vanbračnog partnera, djece, roditelja, braće, sestara i tazbinskog srodnika u prvom stepenu srodstva, koje je označio prilikom prijema na izdržavanje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, dva puta mjesečno, u trajanju do dva časa.

Lica iz stava 1 ovog člana, mogu posjetiti zatvorenika u grupi od po troje, pri čemu se u taj broj ne ubrajaju maloljetna djeca.

Zatvoreniku se može dozvoliti vanredna posjeta lica iz stava 1 ovog člana, kao i drugih lica, po odobrenju lica koje rukovodi zatvorom, jednom mjesečno, u trajanju od 30 minuta u grupi od po dvoje.

Zatvoreniku se može dozvoliti posebna posjeta, po odobrenju lica koje rukovodi zatvorom, ukoliko se na taj način doprinosi ostvarivanju svrhe izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina i reintegraciji zatvorenika u društvo ili ukoliko ta posjeta služi za rješavanje ličnih, pravnih ili poslovnih pitanja koja zatvorenik ne može riješiti pisanim putem ili posredstvom trećeg lica ili koja se ne mogu odložiti do otpuštanja zatvorenika iz zatvora, dva puta mjesečno u trajanju od 30 minuta.

Bliži način ostvarivanja prava zatvorenika na posjete, propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 73

Zatvorenik ima pravo na posjete branioca, punomoćnika, notara i predstavnika nevladine organizacije koja se bavi zaštitom ljudskih prava zatvorenika, na osnovu sporazuma o saradnji.

Prilikom posjeta lica iz stava 1 ovog člana, neće se vršiti pregled sadržaja dokumentacije koju ta lica donesu sa sobom.

Izuzetno, ako je to neophodno za vođenje krivičnog postupka ili iz razloga bezbjednosti, na osnovu odluke suda, izvršiće se pregled sadržaja dokumentacije iz stava 2 ovog člana.

Posjete lica iz stava 1 ovog člana, vrše se pod nadzorom službenika obezbjeđenja, osim posjeta branioca i predstavnika nevladinih organizacija koje se bave zaštitom ljudskih prava zatvorenika, koje su pod vizuelnim nadzorom.

Član 74

Pored posjeta iz člana 72 ovog zakona, zatvorenik ima pravo na porodičnu posjetu od strane bračnog ili vanbračnog partnera i djece, koja se obavlja u posebnoj za to namijenjenoj prostoriji, bez nadzora, jednom mjesečno u trajanju do tri časa.

Prostorija iz stava 1 ovog člana, mora biti dovoljno prostrana, klimatizovana, sa potrebnim namještajem, kupatilom i prilagođena za boravak djece.

Bliži izgled prostorija iz stava 2 ovog člana, propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 75

Zatvorenik koji je stranac, pored prava na posjetu lica iz čl. 72, 73 i 74 ovog zakona, ima pravo na posjetu predstavnika diplomatsko-konzularnog predstavništva države porijekla, odnosno države ili organizacije koja štiti njegove interese.

Član 76

Nadzor nad posjetama zatvoreniku vrši službenik obezbjeđenja, ukoliko ovim zakonom nije drukčije propisano.

Član 77

Starješina Zavoda može zabraniti posjete zatvoreniku, ukoliko:

- 1) je ugrožena bezbjednost ili su nastupile druge vanredne okolnosti u zatvoru;
- 2) postoji opasnost da posjetioci mogu negativno uticati na zatvorenika.

Službenik obezbjeđenja prekinuće posjetu u slučaju unošenja stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru ili narušavanja reda u prostorijama za posjete.

Službenik obezbjeđenja neće dozvoliti posjetu u slučaju da posjetilac narušava red na prijavnici Zavoda ili pokuša da unese stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru.

U slučaju iz st. 2 i 3 ovog člana, starješina Zavoda može posjetiocu zabraniti ulazak u Zavod u trajanju do jedne godine.

Član 78

Zatvorenik ima pravo da se dopisuje, o svom trošku.

Zatvorenik prima i šalje pisane pošiljke preko Zavoda.

Zatvoreniku se može uskratiti prijem i slanje pisanih pošiljki samo na osnovu odluke suda.

Zatvorenik ima pravo da odmah, pisanim putem obavijesti užu porodicu ili diplomatsko-konzularno predstavništvo države porijekla, odnosno države koja štiti njegove interese ili organizaciju koja štiti njegove interese o teškom oboljenju ili o premještanju u drugi zatvor, a ukoliko nije u mogućnosti da to sam uradi, o tome ih obavještava Zavod.

Član 79

Kontrolu pisanih pošiljki koje zatvorenik prima ili šalje vrši lice koje rukovodi zatvorom.

Kontrola iz stava 1 ovog člana, ne podrazumijeva čitanje pisanog sadržaja.

Izuzetno, neće se vršiti kontrola pisanih pošiljki između zatvorenika i branioca, državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave u Crnoj Gori, Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, diplomatsko-konzularnog predstavništva strane države, Evropskog parlamenta, Evropskog suda za ljudska prava, Evropskog komiteta za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i Evropske komisije za ljudska prava.

Pisane pošiljke iz stava 3 ovog člana, šalju se primaocu i uručuju zatvoreniku, bez odlaganja.

Bliži način primanja i slanja pisanih pošiljki iz člana 78 stav 2 ovog zakona i kontrole primanja i slanja pisanih pošiljki iz stava 1 ovog člana, uređuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 80

Pisane pošiljke i bilješke koje zatvorenik sačini u zatvoru mogu se predati na čuvanje sa njegovim ličnim stvarima.

Član 81

Zatvorenik ima pravo da koristi zatvorski telefon na način propisan Pravilnikom o kućnom redu.

Troškove telefoniranja snosi zatvorenik.

Telefonski razgovori zatvorenika mogu, iz razloga bezbjednosti, biti pod vizuelnim nadzorom, u skladu sa zakonom.

U prostorijama otvorenog tipa zatvorenik može koristiti svoj mobilni telefon.

Član 82

Zatvorenik ima pravo da prima i šalje pakete.

Zatvorenik ima pravo da prima pakete težine do 5kg, sa stvarima za ličnu upotrebu, jednom mjesečno. Paket ne može da sadrži hranu.

Kontrolu sadržine paketa vrše službenici obezbjeđenja u prisustvu zatvorenika kome je paket namijenjen.

Stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru, vratiće se pošiljaocu o trošku zatvorenika, o čemu će se obavijestiti zatvorenik.

Bliži način prijema, slanja i kontrole paketa propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 83

Zatvorenik kod sebe može držati samo stvari čije su držanje i upotreba dozvoljeni u zatvoru, u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru čuvaju se u odgovarajućim prostorijama zatvora, a u slučaju da se među stvarima zatvorenika nađe stvar koju je neophodno uništiti, ta stvar se uništava, o čemu se zatvorenik obavještava.

O uništenju stvari iz stava 2 ovog člana, vodi se posebna evidencija.

Član 84

Zatvor mora imati prostoriju za prodaju prehrambenih i drugih proizvoda (u daljem tekstu: zatvorska prodavnica).

Vrste proizvoda, način na koji se vrši kupovina i radno vrijeme zatvorske prodavnice, propisuju se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 85

Novac koji zatvorenik ima kod sebe prilikom prijema na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, novac koji zaradi radom u zatvoru ili van zatvora, kao i novac koji dobije za vrijeme izdržavanja kazne, mora se položiti na depozit zatvorenika.

Nepotrošeni dio novca sa depozita zatvorenika isplaćuje se zatvoreniku, prilikom otpuštanja iz zatvora.

Bliži način raspolaganja novcem sa depozita zatvorenika, propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 86

Zavod je dužan da omogući pružanje pravne pomoći zatvoreniku radi zaštite njegovih prava utvrđenih ovim zakonom.

Član 87

U slučaju kad postoji opasnost po bezbjednost i red u zatvoru, kao i u drugim opravdanim slučajevima kad se procijeni da je to potrebno, može se izvršiti pretres zatvorenika, njegovih stvari i prostorija u kojima boravi.

U slučaju kad postoji sumnja da zatvorenik u tjelesnim otvorima drži stvari čije držanje i upotreba nijesu dozvoljeni u zatvoru, pretres zatvorenika uključuje skidanje odjeće i pregled njegovih tjelesnih otvora.

Pretres iz st. 1 i 2 ovog člana, vrši se u skladu sa članom 24 ovog zakona.

Kad ocijeni da je to potrebno, starješina Zavoda može izdati naredbu za opšti pretres zatvorenika, njihovih stvari i prostorija u kojima borave.

Lice koje rukovodi zatvorom, najmanje jednom godišnje, narediće opšti pretres zatvorenika, njihovih stvari i prostorija u kojima borave, nakon čega će u pisanoj formi o tome obavijestiti starješinu Zavoda.

Prilikom pretresa, vodi se računa o poštovanju dostojanstva zatvorenika.

O izvršenom pretresu sačinjava se službena zabilješka koja se dostavlja licu koje rukovodi zatvorom.

Član 88

U slučaju kad postoji opasnost od bjekstva, napada na lica ili imovinu, samoubistva ili samopovređivanja ili postoji sumnja na postojanje zaraznih bolesti, korišćenje alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci ili iz drugih opravdanih razloga propisanih zakonom, prema zatvoreniku se mogu preduzeti posebne mjere predostrožnosti, i to:

- 1) oduzimanje i zadržavanje stvari čije držanje i upotreba nijesu zabranjeni;
- 2) posmatranje u toku noći;
- 3) odvajanje od ostalih zatvorenika;
- 4) usamljenje;
- 5) uskraćivanje ili ograničavanje aktivnosti na otvorenom;
- 6) testiranje na zarazne bolesti, alkohol, opojne droge ili druge psihoaktivne supstance;

7) zatvaranje u posebno obezbijeđenu prostoriju.

Naredbu za uvođenje mjera iz stava 1 ovog člana, izdaje lice koje rukovodi zatvorom ili lice koje on ovlasti, o čemu se obavještava starješina Zavoda.

Mjere predostrožnosti iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, mogu se preduzeti i na zahtjev zatvorenika.

Zatvoreniku prema kome su preduzete mjere predostrožnosti iz stava 1 tač. 4, 6 i 7 ovog člana, omogućiće se posjeta zatvorskog doktora.

U slučaju kad se zatvorenik prema kome treba preduzeti mjere predostrožnosti iz stava 1 tač. 4, 6 i 7 ovog člana, nalazi na liječenju ili je njegovo mentalno stanje razlog za primjenu tih mjera, prije njihovog preduzimanja neophodno je pribaviti mišljenje zatvorskog doktora.

U slučaju iz stava 5 ovog člana, ukoliko je iz razloga hitnosti neophodno odmah preduzeti propisanu mjeru, mišljenje zatvorskog doktora će se pribaviti naknadno.

O preduzetim mjerama predostrožnosti u Zavodu se vodi posebna evidencija.

Bliži način izvršavanja mjera iz stava 1 ovog člana i izgled prostorija u kojima se izvršavaju mjere iz stava 1 tač. 4 i 7 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Član 89

Mjera predostrožnosti usamljenje može se preduzeti prema zatvoreniku koji uporno ometa redovan rad i život u Zavodu i prema kome izrečenim disciplinskim mjerama nije postignuta svrha disciplinskog kažnjavanja, a on predstavlja ozbiljnu opasnost po druge zatvorenike i bezbjednost u zatvoru.

Mjera iz stava 1 ovog člana može se primjenjivati neprekidno najduže šest mjeseci u toku jedne godine.

Zatvoreniku prema kome je preduzeta mjera iz stava 1 ovog člana, uskraćuje se kontakt sa drugim zatvorenicima za vrijeme njenog trajanja.

Tokom trajanja mjere iz stava 1 ovog člana, zatvoreniku se dozvoljava boravak najmanje dva časa dnevno van zatvorenog prostora.

Izvršenje mjere iz stava 1 ovog člana, prekinuće se kad zatvorski doktor utvrdi da dalje izvršenje mjere negativno utiče na zdravlje zatvorenika ili kad se ocijeni da su prestali razlozi zbog kojih je mjera preduzeta.

Član 90

Kad postoji sumnja na postojanje zaraznih bolesti, zatvorenik će se izolovati i testirati u skladu sa posebnim zakonom.

Kad postoji sumnja da zatvorenik koristi alkohol, opojne droge ili druge psihoaktivne supstance, testiranje se vrši pomoću odgovarajućih sredstava i metoda za utvrđivanje prisustva alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci kod zatvorenika.

Član 91

Mjera predostrožnosti zatvaranje u posebno obezbijeđenu prostoriju može se preduzeti ukoliko postoji opasnost da će zatvorenik izvršiti samoubistvo ili samopovređivanje.

Mjera iz stava 1 ovog člana, može se primjenjivati najduže do 48 časova.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, lice koje rukovodi zatvorom formira tim stručnjaka koji će ispitati slučaj i predložiti mjere radi otklanjanja uzroka koji su doveli zatvorenika u takvo stanje.

Član 92

O bjekstvu zatvorenika iz Zavoda ili prilikom sprovođenja ili obezbjeđenja van Zavoda, službenik obezbjeđenja, bez odlaganja, obavještava neposrednog starješinu i istovremeno preduzima radnje hvatanja odbjeglog zatvorenika.

Hvatanje odbjeglog zatvorenika preduzima službenik obezbjeđenja, bez obzira da li se nalazi na službenoj dužnosti.

Službenici obezbjeđenja mogu obezbijediti mjesto za koje postoji sumnja da se na tom mjestu odbjegli zatvorenik krije, do dolaska policije.

Prilikom vršenja poslova iz st. 2 i 3 ovog člana, službenik obezbjeđenja je dužan da se legitimise.

U slučaju bjekstva zatvorenika, Zavod o tome odmah obavještava policiju.

Član 93

Prilikom hvatanja odbjeglog zatvorenika službenik obezbjeđenja ima pravo da legitimise građane i utvrđuje njihov identitet.

Radi hvatanja i privođenja odbjeglog zatvorenika, službenik obezbjeđenja ima pravo da se posluži prevoznim sredstvima i sredstvima veze do kojih može da dođe, ako službenu radnju ne može izvršiti na drugi način.

O upotrebi sredstava iz stava 2 ovog člana, izdaće se potvrda vlasniku prevoznog sredstva ili sredstva veze, radi naknade troškova.

Član 94

U slučaju težih oblika narušavanja reda i bezbjednosti u Zavodu, kao i prilikom sprovođenja, starješina Zavoda može zatražiti intervenciju policije.

Po zahtjevu iz stava 1 ovog člana, policija je dužna da postupi.

Član 95

U svrhu pripreme za otpuštanje iz zatvora, zatvorenik može biti premješten iz prostorija zatvorenog tipa u prostorije poluotvorenog ili otvorenog tipa.

Prilikom pripreme za otpuštanje iz zatvora, zatvoreniku se daju savjeti u vezi njegovih ličnih, finansijskih i socijalnih pitanja i obezbjeđuje spisak organa i ustanova nadležnih sa socijalnu pomoć i zapošljavanje.

Zatvoreniku koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci ili kazne zatvor od četrdeset godina, a kojem je do redovnog isteka te kazne ostalo najviše tri mjeseca može se radi pripreme za otpuštanje iz zatvora dozvoliti izlazak iz zatvora u trajanju najduže tri dana.

Član 96

Ako je zatvoreniku potrebna pomoć nakon otpuštanja iz zatvora, Zavod će uz njegov pristanak, prije otpuštanja iz zatvora, o tome obavijestiti centar za socijalni rad.

Član 97

Zatvorenik se otpušta iz zatvora onog dana kad mu ističe kazna zatvora ili kazna zatvor od četrdeset godina.

Otpuštanje iz zatvora vrši se u jutarnjim časovima, a najkasnije do 12 časova.

Ako posljednji dan izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina pada u nedjelju, državni ili vjerski praznik, otpuštanje zatvorenika iz zatvora vrši se u subotu ili posljednjeg radnog dana koji prethodi državnom ili vjerskom prazniku.

Ako je zatvorenik stranac, Zavod o njegovom otpuštanju obavještava policiju.

Zatvorenik se oslobađa rada i ostalih aktivnosti najmanje tri dana prije dana otpuštanja iz zatvora.

Član 98

Zatvorski doktor će zatvorenika pregledati najkasnije tri dana prije otpuštanja iz zatvora, o čemu sačinjava izvještaj, a podaci o zdravlju i fizičkoj sposobnosti zatvorenika unose se u njegov zdravstveni karton.

Ukoliko se prilikom pregleda iz stava 1 ovog člana utvrdi da su zatvoreniku potrebni lijekovi, prilikom otpuštanja zatvorenik dobija potrebnu količinu lijekova za tri dana.

Ukoliko je zatvorenik, u vrijeme kad se otpušta sa izvršenja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, teško tjelesno ili duševno bolestan i usljed toga nesposoban za putovanje, Zavod će ga smjestiti u najbližu zdravstvenu ustanovu čije usluge su obuhvaćene obaveznim zdravstvenim osiguranjem.

Član 99

Prilikom otpuštanja iz zatvora, zatvoreniku se uručuje otpusni list koji sadrži njegove lične podatke, datum prijema u zatvor, datum otpuštanja iz zatvora i, po potrebi, datum kad zatvorenik mora da se javi policiji.

Otpusni list služi kao dokaz o identitetu zatvorenika, ukoliko nema ličnu kartu, pasoš ili drugu javnu ispravu iz koje se može utvrditi njegov identitet dok ne stigne u mjesto svog prebivališta ili boravišta.

Otpusni list dostavlja se sudu iz člana 14 ovog zakona, policiji, centru za socijalni rad i Ministarstvu.

Član 100

Prilikom otpuštanja iz zatvora, zatvoreniku se vraćaju stvari koje su čuvane u Zavodu.

Član 101

Ukoliko zatvorenik prilikom otpuštanja iz zatvora nema sopstvenih sredstava, Zavod će mu platiti troškove prevoza (autobusom ili željeznicom) do mjesta njegovog prebivališta, odnosno boravišta, a zatvoreniku koji je stranac do graničnog prelaza ili aerodroma.

Član 102

Zatvorenik je disciplinski odgovoran za povrede odredaba ovog zakona i Pravilnika o kućnom redu.

Odgovornost zatvorenika za krivično djelo ili prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost.

Član 103

Protiv zatvorenika koji je u disciplinskom postupku oglašen odgovornim ili je oslobođen disciplinske odgovornosti, ne može se povodom istog disciplinskog prekršaja pokrenuti novi disciplinski postupak.

Član 104

Disciplinski prekršaji zatvorenika mogu biti lakši i teži.

Član 105

Lakši disciplinski prekršaji zatvorenika su:

- 1) narušavanje reda i mira u zatvoru;
- 2) posjedovanje ili uzimanje lijekova bez odobrenja zatvorskog doktora;
- 3) pripremanje hrane u prostorijama koje nijesu namijenjene za tu svrhu;

- 4) dolaženje bez najave i obraćanje bez odobrenja starješini Zavoda, pomoćniku starješine Zavoda, licu koje rukovodi zatvorom, službeniku obezbjeđenja ili drugim licima;
- 5) držanje novca kod sebe;
- 6) zanemarivanje i izbjegavanje radnih obaveza;
- 7) neuredno održavanje prostorija u kojima zatvorenici borave i lične higijene;
- 8) podstrekavanje drugog zatvorenika na izvršenje lakšeg disciplinskog prekršaja;
- 9) vrijeđanje, klevetanje ili nepristojno ponašanje prema drugom zatvoreniku;
- 10) kretanje ili boravak u nedozvoljenom prostoru.

Član 106

Teži disciplinski prekršaji zatvorenika su:

- 1) zagađivanje prostorije u kojoj zatvorenik boravi, kao i drugih prostorija u zatvoru i znatnije zanemarivanje kolektivne i lične higijene;
- 2) ugrožavanje svog zdravlja samopovređivanjem, tetoviranjem ili na drugi način, osim u slučajevima izazvanim psihičkim smetnjama;
- 3) posjedovanje ili uzimanje sedativa, steroida ili drugih sličnih supstanci;
- 4) vrijeđanje, klevetanje ili nepristojno ponašanje prema zaposlenima u Zavodu ili drugom licu;
- 5) kretanje ili boravak u zabranjenoj zoni;
- 6) bavljenje kockom;
- 7) podučavanje o načinu izvršenja krivičnih djela prenošenjem ličnog iskustva ili na drugi način;
- 8) neprijavljivanje, odnosno neodjavljivanje policiji prilikom korišćenja pogodnosti van zatvora;
- 9) neopravdano kašnjenje nakon korišćenja pogodnosti iz člana 32 stav 1 tač. 1, 2, 3 i tač. 11 do 15 ovog zakona;
- 10) uzastopno ponavljanje tri disciplinska prekršaja u četiri mjeseca;
- 11) nedozvoljena trgovina i razmjena stvari i predmeta;
- 12) izrađivanje ili posjedovanje stvari čije držanje i upotreba u zatvoru nijesu dozvoljeni;
- 13) prevara ili obmanjivanje zatvorenika, službenika obezbjeđenja ili drugih zaposlenih u Zavodu;

14) odbijanje testiranja na zarazne bolesti, alkohol, opojne droge ili druge psihoaktivne supstance;

15) nepostupanje po usmenoj ili drugoj naredbi, u skladu sa ovim zakonom;

16) učestvovanje u tuči ili nanošenje tjelesnih povreda;

17) zadržavanje drugog zatvorenika protiv njegove volje;

18) krađa;

19) oštećenje ili uništavanje tuđe imovine;

20) oštećenje ili uništavanje prostorije u kojoj zatvorenik boravi i drugih prostorija u zatvoru;

21) iznuda;

22) ucjenjivanje;

23) pripremanje ili organizovanje pobune zatvorenika ili učestvovanje u pobuni;

24) sprječavanje ili učestvovanje u grupi koja sprječava službenika obezbjeđenja u vršenju službene radnje pružanjem aktivnog ili pasivnog otpora;

25) pozivanje zatvorenika na aktivan ili pasivan otpor;

26) nasilničko ponašanje;

27) izrađivanje, nabavljanje i posjedovanje oružja i sredstava namijenjenih za ugrožavanje života i tijela;

28) neovlašćeno nabavljanje, posjedovanje i uzimanje alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci;

29) omogućavanje uživanja alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih supstanci;

30) podstrekavanje drugog zatvorenika na izvršenje težeg disciplinskog prekršaja;

31) pripremanje, organizovanje, pokušaj bjekstva ili bjekstvo iz zatvora;

32) pomoć u bjekstvu drugom zatvoreniku;

33) zloupotreba pogodnosti ili prekida kazne.

Član 107

Disciplinske mjere za lakši disciplinski prekršaj zatvorenika su:

- ukor;

- uskraćivanje mogućnosti na vanrednu ili posebnu posjetu;

- ograničenje raspolaganja novcem sa depozita zatvorenika.

Mjere iz stava 1 al. 2 i 3 ovog člana mogu se izreći u trajanju do šest mjeseci.

Član 108

Disciplinske mjere za teži disciplinski prekršaj zatvorenika su:

- uskraćivanje pogodnosti;
- uskraćivanje mogućnosti na vanrednu ili posebnu posjetu;
- upućivanje u samicu.

Mjere iz stava 1 al. 1 i 2 ovog člana, mogu se izreći u trajanju do jedne godine, a mjera iz stava 1 alineja 3 ovog člana do 14 dana.

Član 109

Disciplinski postupak pokreće se podnošenjem disciplinske prijave protiv zatvorenika.

Disciplinsku prijavu podnosi lice koje rukovodi zatvorom, u roku od tri dana od dana saznanja za disciplinski prekršaj i učinioca, na osnovu predloga službenika obezbjeđenja ili drugih službenika Zavoda.

Zatvoreniku se mora uručiti disciplinska prijava, najkasnije u roku od 24 časa od časa pokretanja disciplinskog postupka.

Od uručjenja disciplinske prijave zatvoreniku do dana održavanja rasprave ne može proteći manje od 48 časova.

Član 110

Disciplinski postupak protiv zatvorenika vodi i disciplinsku mjeru predlaže disciplinska komisija.

Sastav disciplinske komisije određuje starješina Zavoda rješenjem.

U sastavu disciplinske komisije ne može biti podnosilac disciplinske prijave.

Član 111

Disciplinski postupak je hitan.

U disciplinskom postupku vodi se rasprava.

U disciplinskom postupku zatvorenik može imati advokata po svom izboru i o svom trošku, koga je dužan da angažuje u roku od 24 časa od uručjenja disciplinske prijave.

Ako zatvorenik u roku iz stava 3 ovog člana ne angažuje advokata, disciplinski postupak će se nastaviti bez prisustva advokata.

U disciplinskom postupku primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Član 112

Rasprava pred disciplinskom komisijom počinje saslušanjem zatvorenika.

Na raspravi se saslušava zatvorenik, pribavlja izvještaj o njegovom radu i vladanju i izvode svi potrebni dokazi.

U disciplinskom postupku zatvorenik ima pravo da predlaže dokaze, postavlja pitanja svjedocima i vještacima i stavlja primjedbe na njihove iskaze i pisane dokaze.

Član 113

Disciplinsku mjeru zatvoreniku izriče starješina Zavoda, na predlog disciplinske komisije.

Disciplinska komisija je dužna da predlog odluke iz stava 1 ovog člana dostavi starješini Zavoda, u roku do 24 časa od časa zaključenja rasprave.

Starješina Zavoda, u roku od tri dana od dana prijema predloga odluke iz stava 2 ovog člana, rješenjem odlučuje o disciplinskoj prijavi.

Rješenje iz stava 3 ovog člana, uručuje se zatvoreniku, bez odlaganja, i objavljuje na oglasnoj tabli zatvora.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana, zatvorenik ima pravo žalbe Ministarstvu, u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

Žalba odlaže izvršenje rješenja.

Član 114

O žalbi iz člana 113 stav 5 ovog zakona, Ministarstvo odlučuje u roku od pet dana od dana njenog prijema.

Protiv odluke iz stava 1 ovog člana, zatvorenik može pokrenuti upravni spor.

Član 115

Pokretanje disciplinskog postupka za lakši disciplinski prekršaj zastarijeva u roku od mjesec dana od dana saznanja za lakši disciplinski prekršaj, odnosno u roku od tri mjeseca od dana kad je učinjen lakši disciplinski prekršaj.

Pokretanje disciplinskog postupka za teži disciplinski prekršaj zastarijeva u roku od tri mjeseca od dana saznanja za teži disciplinski prekršaj, odnosno u roku od šest mjeseci od dana kad je učinjen teži disciplinski prekršaj.

Vođenje disciplinskog postupka zastarijeva kad protekne dva puta onoliko vremena koliko je zakonom utvrđena zastarjelost pokretanja, a najkasnije u roku od dvije godine od dana saznanja za disciplinski prekršaj.

Zastarjelost ne teče za vrijeme kad disciplinski postupak nije moguće pokrenuti, odnosno voditi.

Član 116

Disciplinska mjera se, po pravilu, izvršava bez odlaganja.

Disciplinska mjera upućivanje u samicu izvršava se u za tu svrhu namijenjenoj prostoriji.

Prostorija iz stava 2 ovog člana mora da bude površine najmanje 8 m² i mora da ima sanitarni uređaj, dnevnu svjetlost, vodu za piće, krevet sa posteljinom, sto, stolicu, grijanje i zvono.

Prije upućivanja zatvorenika u samicu obavezan je ljekarski pregled.

U toku izvršenja disciplinske mjere iz stava 2 ovog člana, zatvorenik ima pravo da boravi na svježem vazduhu, najmanje jedan čas van zatvorenog prostora, ima pravo na jednu redovnu posjetu u trajanju do jednog časa i posjetu zatvorskog doktora ili zdravstvenog radnika Zavoda, najmanje jednom dnevno.

Na zahtjev zatvorenika koji izdržava disciplinsku mjeru upućivanje u samicu, omogućiće se individualni vjerski obred.

Ukoliko je zatvorenik radno angažovan, disciplinska mjera iz stava 2 ovog člana može se izvršavati nakon završetka dnevnih radnih aktivnosti.

Bliži način izvršenja disciplinskih mjera protiv zatvorenika propisuje se Pravilnikom o kućnom redu.

Član 117

Izvršenje disciplinske mjere, osim mjere ukora, starješina Zavoda može uslovno odložiti za vrijeme do šest mjeseci.

Prilikom odlučivanja da li će se uslovno odložiti izvršenje disciplinske mjere iz stava 1 ovog člana, starješina Zavoda uzeće u obzir ličnost zatvorenika, odnos prema učinjenom disciplinskom prekršaju i njegovo ranije ponašanje u zatvoru.

Odluka o odlaganju izvršenja disciplinske mjere sastavni je dio rješenja kojim se izriče disciplinska mjera.

Disciplinska mjera čije je izvršenje odloženo neće se izvršiti ako zatvorenik za vrijeme provjeravanja iz stava 1 ovog člana, ne učini novi disciplinski prekršaj.

Izvršenje izrečene disciplinske mjere, osim mjere ukora, starješina Zavoda može prekinuti, na obrazloženi predlog zatvorskog doktora, zbog bolesti zatvorenika ili ako ocijeni da je sa izdržanim dijelom mjere postignuta svrha disciplinske mjere.

Ukoliko su zatvoreniku izrečene dvije ili više disciplinskih mjera upućivanje u samicu, u ukupnom trajanju dužem od 14 dana, izvršenje tih mjera će se prekinuti nakon svakog 14. dana, u trajanju najmanje dva dana, nakon čega će se nastaviti sa izvršenjem tih mjera.

Izuzetno od stava 6 ovog člana, neće se prekidati izvršenje disciplinskih mjera ukoliko zatvorenik to zahtijeva.

Član 118

O izrečenim disciplinskim mjerama Zavod vodi posebnu evidenciju.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Član 119

Zatvorenik koji namjerno ili iz grube nepažnje prouzrokuje materijalnu štetu za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, obavezan je da je nadoknadi.

O naknadi štete u iznosu do 200,00 eura odlučuje se u disciplinskom postupku, a ako je šteta veća od 200,00 eura Zavod svoje pravo može ostvariti u skladu sa posebnim zakonom.

Rješenje o izrečenoj disciplinskoj mjeri sadrži i odluku o naknadi materijalne štete, ukoliko je pričinjena.

Ako je žalba na rješenje iz stava 3 ovog člana izjavljena samo u dijelu odluke o naknadi štete, žalba zadržava izvršenje rješenja samo u tom dijelu.

Član 120

Zatvorenik koji ispunjava uslove za uslovni otpust sa izdržavanja kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina, u smislu Krivičnog zakonika, može podnijeti molbu za uslovni otpust sudu koji je donio odluku u prvom stepenu.

Molbu za uslovni otpust može podnijeti i punomoćnik zatvorenika iz stava 1 ovog člana.

O molbi za uslovni otpust odlučuje sud koji je donio odluku u prvom stepenu u vijeću od troje sudija u skladu sa članom 24 stav 7 Zakonika o krivičnom postupku.

Član 121

Po prijemu molbe za uslovni otpust vijeće iz člana 120 stav 3 ovog zakona ispitaće da li su ispunjeni zakonom propisani uslovi za podnošenje molbe i rješenjem odbaciti molbu ako utvrdi da:

- je podnijeta od strane neovlašćenog lica; ili
- zatvorenik nije izdržao dvije trećine odnosno jednu polovinu izrečene kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Ako ne odbaci molbu za uslovni otpust, vijeće će zatražiti izvještaj od Zavoda o okolnostima koje se odnose na ličnost zatvorenika, njegov raniji život, njegovo vladanje za vrijeme izdržavanja kazne, a naročito da li je disciplinski kažnjavan, ako se na osnovu procjene rizika utvrdi da ne postoje smetnje u pogledu njegove bezbjednosti, izvršavanje radnih

obaveza, s obzirom na njegovu radnu sposobnost, kao i druge okolnosti koje pokazuju da je postignuta svrha kažnjavanja i da li se zatvorenik tako popravio da se može sa osnovom očekivati da će se na slobodi dobro vladati, a naročito da do isteka vremena za koje je izrečena kazna ne učini novo krivično djelo.

Član 122

Vijeće iz člana 120 stav 3 ovog zakona može donijeti rješenje o uslovnom otpustu zatvorenika bez održavanja ročišta ako iz spisa proizilazi da su ispunjeni uslovi za odlučivanje.

Član 123

Predsjednik vijeća iz člana 120 stav 3 ovog zakona naredbom određuje dan, čas i mjesto održavanja ročišta za odlučivanje o molbi za uslovni otpust.

Na ročište predsjednik vijeća poziva zatvorenika i branioca ako ga ima, a može pozvati i državnog tužioca, ako je to neophodno ili se smatra da bi bilo korisno.

U pozivu će se branilac upozoriti da njegov nedolazak ne sprječava održavanje ročišta.

Licima iz stava 2 ovog člana, poziv se mora dostaviti tako da od dana dostavljanja poziva do dana održavanja ročišta ostane dovoljno vremena za pripremanje za ročište, a najmanje osam dana.

Član 124

Ročište za odlučivanje o molbi za uslovni otpust počinje iznošenjem razloga za uslovni otpust od strane branioca, a u slučaju da je branilac odsutan, predsjednik vijeća iz člana 120 stav 3 ovog zakona ukratko će izložiti razloge za podnošenje molbe za uslovni otpust.

Predsjednik vijeća iz člana 120 stav 3 ovog zakona će uzeti izjavu od zatvorenika.

Ako državni tužilac prisustvuje ročištu, predsjednik vijeća ga poziva da se izjasni o molbi za uslovni otpust.

Član 125

Vijeće iz člana 120 stav 3 ovog zakona će odmah po okončanju ročišta ili u slučaju iz člana 122 ovog zakona, donijeti rješenje kojim odbija ili usvaja molbu za uslovni otpust.

U rješenju kojim se usvaja molba za uslovni otpust može se odrediti da je zatvorenik dužan da ispuni jednu ili više sljedećih obaveza i to:

- 1) uzdržavanje od kontakata sa određenim licem;
- 2) uzdržavanje od kontakata sa određenom kategorijom lica;
- 3) uzdržavanje od upotrebe droga, alkohola i drugih psihoaktivnih supstanci;
- 4) uzdržavanje od posjećivanja određenih mjesta, lokala, prostorija i javnih skupova;

5) nastavak liječenja;

6) posjećivanje određenih profesionalnih i drugih savjetovališta ili ustanova i postupanje po njihovim uputstvima;

7) osposobljavanje za određeno zanimanje;

8) traženje i prihvatanje zaposlenja koje odgovara njegovim radnim sposobnostima;

9) izdržavanje porodice, čuvanje i vaspitavanje djece i vršenje drugih porodičnih obaveza.

Prilikom utvrđivanja obaveza iz stava 2 ovog člana uzimaju se u obzir potrebe zatvorenika i cijeni njegova spremnost za ispunjavanje obaveza, sa ciljem da se utvrđivanjem tih obaveza kod zatvorenika razvije osjećaj odgovornosti prema zajednici, a naročito prema oštećenom.

Član 126

Pravosnažno rješenje o uslovnom otpustu dostavlja se u roku od osam dana, zatvoreniku i njegovom braniocu, državnom tužiocu, Zavodu i sudu iz člana 14 ovog zakona.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana, žalbu mogu izjaviti državni tužilac, zatvorenik i njegov branilac.

Rješenje kojim se usvaja molba za uslovni otpust dostavlja se i policiji i Jedinici za uslovnu slobodu.

Član 127

U slučaju odbijanja molbe za uslovni otpust, nova molba se ne može podnijeti prije isteka: tri mjeseca, ako je izrečena kazna zatvora u trajanju do dvije godine; šest mjeseci, ako je izrečena kazna zatvora u trajanju od dvije godine do deset godina, odnosno jedne godine ako je izrečena kazna zatvora u trajanju dužem od deset godina, računajući od dana donošenja rješenja kojim je molba za uslovni otpust odbijena.

U slučaju odbijanja molbe za uslovni otpust kad je izrečena kazna zatvor od četrdeset godina, nova molba za uslovni otpust ne može se podnijeti prije isteka dvije godine od dana donošenja rješenja kojim je molba za uslovni otpust odbijena.

Član 128

Pravosnažnu sudsku odluku kojom se određuje da se kazna zatvora izvršava u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, sud koji je donio odluku dostavlja Jedinici za uslovnu slobodu, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti te odluke.

U izvršenju kazne iz stava 1 ovog člana, Jedinica za uslovnu slobodu:

1) poziva osuđenog radi obavljanja razgovora i sačinjavanja programa izvršenja kazne;

2) informiše osuđenog o pravima i obavezama i upozorava ga o posljedicama nepoštovanja obaveza;

- 3) instalira uređaj za praćenje osuđenog i daje detaljna uputstva o radu uređaja;
- 4) vrši kontrolu izvršenja kazne i rukuje uređajem kojim se prati kretanje osuđenog i njegov položaj u prostoru;
- 5) vrši uvid u dokumentaciju o osuđenom (sudska odluka, nalazi i mišljenja doktora medicine i drugih stručnih lica, izvještaji centra za socijalni rad i dr.) i prikuplja druge potrebne podatke o osuđenom od drugih organa, institucija i organizacija;
- 6) sačinjava izvještaje o izvršenju te kazne i dostavlja ih sudu iz stava 1 ovog člana;
- 7) vodi evidenciju o izvršenju te kazne; i
- 8) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom.

Bliži način izvršenja kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, propisuje Ministarstvo.

Član 129

Osuđeni koji izvršava kaznu zatvora u prostorijama u kojima stanuje ima pravo da boravi jedan čas dnevno van prostorija u kojima stanuje, na način utvrđen programom iz člana 128 stav 2 tačka 1 ovog zakona.

Član 130

Prostorije u kojima stanuje, osuđeni može napustiti zbog:

- 1) pružanja medicinske pomoći osuđenom ili članu njegovog domaćinstva, ako je za pružanje medicinske pomoći neophodno napuštanje prostorija;
- 2) redovnog odlaska na posao, ukoliko krivično djelo za koje je osuđen nije u vezi sa radom;
- 3) pohađanja nastave tokom redovnog školovanja;
- 4) odlaska na polaganje ispita;
- 5) teške, akutne ili hronične bolesti, radi odlaska na redovne zdravstvene preglede;
- 6) svog vjenčanja ili smrti bliskog lica;
- 7) obaveze staranja prema članu porodice, u skladu sa zakonom, u slučaju da tu obavezu ne može da obavlja drugo lice.

Član 131

Zahtjev za napuštanje prostorija u kojima stanuje, osuđeni odnosno član njegove uže porodice podnosi Ministarstvu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, prilaže se dokumentacija u vezi razloga zbog kojih se traži napuštanje prostorija.

U slučaju kad Ministarstvo odobri osuđenom da napusti prostorije u kojima stanuje, vrijeme koje osuđeni provede van prostorija u kojima stanuje uračunava se u vrijeme izvršenja kazne zatvora.

Izuzetno, osuđeni kome je potrebna hitna medicinska pomoć može napustiti prostorije u kojima stanuje i bez podnošenja zahtjeva, o čemu je dužan da, u roku od 24 časa, obavijesti Jedinicu za uslovnu slobodu i dostavi izvještaj zdravstvene ustanove o zdravstvenom stanju.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, vrijeme provedeno na bolničkom liječenju uračunava se u vrijeme izvršenja kazne zatvora.

Ako osuđeni u slučaju iz stava 4 ovog člana, bez opravdanog razloga ne obavijesti Jedinicu za uslovnu slobodu o razlozima napuštanja prostorija u kojima stanuje, smatraće se da je samovoljno napustio prostorije u kojima stanuje i to vrijeme se neće uračunati u vrijeme izvršenja kazne zatvora.

Član 132

Ukoliko osuđeni jednom u trajanju preko šest časova ili dva puta u trajanju do šest časova samovoljno napusti prostorije u kojima stanuje, Jedinica za uslovnu slobodu će o tome, bez odlaganja, obavijestiti sud iz člana 128 stav 1 ovog zakona.

Član 133

Ministarstvo će ukinuti rješenje kojim je odobreno da osuđeni napusti prostorije u kojima stanuje, ako:

- 1) prestanu razlozi zbog kojih je osuđenom odobreno napuštanje prostorija;
- 2) se naknadno utvrdi da su podaci navedeni u zahtjevu iz člana 131 stav 1 ovog zakona netačni;
- 3) osuđeni zloupotrijebi napuštanje prostorija u kojima stanuje.

Član 134

Za izvršenje novčane kazne nadležan je sud koji je donio odluku u prvom stepenu, u skladu sa Krivičnim zakonikom Crne Gore.

Član 135

Mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi izvršava se u zdravstvenoj ustanovi namijenjenoj za tu svrhu, u skladu sa zakonom.

Član 136

Lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 135 ovog zakona, na izvršenje upućuje sud koji je izrekao tu mjeru, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti odluke.

Sud koji je izrekao mjeru bezbjednosti iz člana 135 ovog zakona, dostaviće organu državne uprave nadležnom za poslove zdravlja primjerak odluke.

Član 137

Ako se lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 135 ovog zakona nalazi na slobodi, sprovođenje u zdravstvenu ustanovu, po naredbi suda, izvršava nadležna zdravstvena ustanova uz pomoć policije, a ukoliko se lice nalazi u pritvoru sprovođenje vrše službenici obezbjeđenja.

Član 138

Zdravstvena ustanova u kojoj se izvršava mjera bezbjednosti iz člana 135 ovog zakona, dužna je da primi lice koje je upućeno na izvršenje te mjere.

Zdravstvena ustanova iz stava 1 ovog člana, po potrebi, a najmanje jednom godišnje, o zdravstvenom stanju lica prema kome se izvršava mjera bezbjednosti, obavještava sud koji je izrekao tu mjeru, a ukoliko ocijeni da je prestala potreba za liječenjem, o tome bez odlaganja obavještava sud.

Član 139

Lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 135 ovog zakona, može se premjestiti u drugu zdravstvenu ustanovu na lični zahtjev ili na predlog zdravstvene ustanove u kojoj se izvršava ta mjera.

O premještanju lica iz stava 1 ovog člana, odlučuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, o čemu obavještava sud koji je izrekao mjeru bezbjednosti.

Član 140

Bliži način izvršenja mjere bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja.

Član 141

Mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi izvršava se u zdravstvenoj ustanovi namijenjenoj za tu svrhu, u skladu sa zakonom.

Član 142

Lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 141 ovog zakona, na izvršenje upućuje sud koji je izrekao tu mjeru, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti odluke.

Lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 141 ovog zakona, dužno je da se u roku koji odredi sud, a najkasnije u roku od 15 dana od dana upućivanja, javi zdravstvenoj ustanovi u koju je upućeno radi liječenja.

Odluku iz stava 1 ovog člana, sud koji je izrekao mjeru bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi dostavlja zdravstvenoj ustanovi u kojoj će se mjera izvršavati.

Član 143

Zdravstvena ustanova u kojoj se izvršava mjera bezbjednosti iz člana 141 ovog zakona, dužna je da primi lice koje je upućeno na izvršenje te mjere i obavijesti sud o danu javljanja tog lica.

Ako se lice upućeno na izvršenje mjere bezbjednosti iz člana 141 ovog zakona, ne javi odnosno ne podvrgne liječenju u roku koji odredi sud, liječenje samovoljno napusti ili u toku liječenja nastupi opasnost da ponovo učini protivpravno djelo propisano zakonom kao krivično djelo tako da je potrebno njegovo liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, zdravstvena ustanova o tome, bez odlaganja, obavještava sud koji je izrekao ovu mjeru.

O zdravstvenom stanju lica prema kome se izvršava mjera bezbjednosti iz člana 141 ovog zakona, zdravstvena ustanova dužna je da, po potrebi, a najmanje jednom u šest mjeseci, obavještava sud koji je izrekao tu mjeru, a ukoliko ocijeni da je prestala potreba za liječenjem, o tome bez odlaganja obavještava sud.

Član 144

Mjera bezbjednosti obavezno liječenje alkoholičara i mjera bezbjednosti obavezno liječenje narkomana izrečene uz kaznu zatvora ili kaznu zatvor od četrdeset godina, izvršavaju se u Zavodu, ako za to postoje uslovi.

Ukoliko u Zavodu ne postoje uslovi za izvršenje mjera iz stava 1 ovog člana, kao i kad su mjere izrečene uz novčanu kaznu, sudsku opomenu, uslovnu osudu i kad je osuđeni oslobođen od izvršenja kazne, izvršavaju se u zdravstvenoj ustanovi namijenjenoj za tu svrhu, u skladu sa zakonom.

Ako se mjera bezbjednosti obavezno liječenje alkoholičara i mjera bezbjednosti obavezno liječenje narkomana izrečene uz kaznu zatvora ne izvršavaju u Zavodu, a izvršene su prije isteka kazne zatvora, na zahtjev suda koji je izrekao te mjere, policija će sprovesti osuđenog na izdržavanje kazne zatvora.

Član 145

Na izvršenje mjere bezbjednosti iz člana 144 ovog zakona, lice kome je izrečena ova mjera upućuje sud iz člana 14 ovog zakona, a ako se lice nalazi u pritvoru, upućuje ga osnovni sud u čijem sjedištu se izvršava pritvor.

Ako se mjera bezbjednosti iz člana 144 ovog zakona ne izvršava u Zavodu, sud iz stava 1 ovog člana, dostavlja pravosnažnu odluku zdravstvenoj ustanovi u koju je osuđeni upućen.

Lice kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 144 ovog zakona, dužno je da se, u roku koji odredi sud, javi zdravstvenoj ustanovi u koju je upućen radi liječenja.

Član 146

Zdravstvena ustanova u kojoj se izvršava mjera bezbjednosti iz člana 144 ovog zakona, dužna je da primi lice koje je upućeno na izvršenje te mjere.

Ako se osuđeni ne javi u zdravstvenu ustanovu na liječenje ili liječenje samovoljno napusti, zdravstvena ustanova o tome, bez odlaganja, obavještava sud iz člana 14 ovog zakona.

Kad ocijeni da je prestala potreba za liječenjem lica kome je izrečena mjera bezbjednosti iz člana 144 ovog zakona, zdravstvena ustanova u kojoj se ova mjera izvršava obavještava o tome sud koji je izrekao ovu mjeru.

Član 147

Bliži način izvršenja mjere bezbjednosti obavezno liječenje alkoholičara i mjere bezbjednosti obavezno liječenje narkomana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja.

Član 148

Pravosnažnu odluku kojom je izrečena mjera bezbjednosti zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti, prvostepeni sud dostavlja privrednom društvu, preduzetniku, organu ili organizaciji u kojoj je osuđeni zaposlen, organu nadležnom za izdavanje dozvole ili odobrenja za vršenje poziva, djelatnosti ili dužnosti, kao i nadležnoj inspekciji, u skladu sa zakonom.

Kad je za vršenje poziva, djelatnosti ili dužnosti neophodna dozvola ili odobrenje nadležnog organa, mjera bezbjednosti iz stava 1 ovog člana izvršava se oduzimanjem dozvole ili odobrenja, odnosno zabranom njihovog izdavanja, u skladu sa zakonom.

Član 149

Pravosnažnu odluku kojom je izrečena mjera bezbjednosti zabrana upravljanja motornim vozilom, prvostepeni sud dostavlja policiji prema mjestu prebivališta ili boravišta osuđenog, a ako osuđeni ima stranu vozačku dozvolu, pravosnažnu odluku dostavlja policiji prema mjestu izvršenja krivičnog djela.

Policija će, bez odlaganja, osuđenom oduzeti vozačku dozvolu, dok traje izvršenje mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog člana i o tome izdati potvrdu, u skladu sa zakonom.

Ako je mjera bezbjednosti iz stava 1 ovog člana, izrečena licu koje nema položen vozački ispit, policija će o tome obavijestiti organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove.

Licu iz stava 3 ovog člana, neće se izdati vozačka dozvola za vrijeme trajanja mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog člana.

Član 150

Mjeru bezbjednosti oduzimanje predmeta izvršava prvostepeni sud, u skladu sa zakonom.

Ako zakonom nije propisano obavezno uništenje oduzetih predmeta, zavisno od prirode oduzetih predmeta, sud iz stava 1 ovog člana odlučuje da li će ih prodati, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbjeđenje, ustupiti državnom organu, ustanovi ili dobrotvornoj organizaciji ili će ih uništiti ili sa njima postupiti u skladu sa posebnim propisima.

Član 151

Pravosnažnu odluku kojom je izrečena mjera bezbjednosti protjerivanje stranca iz zemlje, prvostepeni sud dostavlja radi izvršenja policiji, u skladu sa zakonom.

Član 152

Pravosnažnu odluku kojom je izrečena mjera bezbjednosti zabrana približavanja, prvostepeni sud dostavlja, radi izvršenja, Jedinici za uslovnu slobodu, u roku od osam dana od dana pravosnažnosti.

Prilikom izvršenja mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog člana, Jedinica za uslovnu slobodu:

- 1) poziva osuđenog radi obavljanja razgovora;
- 2) upozna je osuđenog sa pravima i obavezama tokom izvršenja mjere bezbjednosti zabrana približavanja i upozorava ga o posljedicama nepoštovanja obaveza;
- 3) vrši kontrolu izvršenja mjere;
- 4) vrši uvid u dokumentaciju osuđenog (sudska odluka, nalazi i mišljenja doktora medicine i drugih stručnih lica, izvještaji centra za socijalni rad i dr.) i prikuplja druge potrebne podatke o osuđenom od drugih organa, institucija i organizacija;
- 5) sačinjava izvještaje o izvršenju te mjere i dostavlja ih policiji i državnom tužilaštvu;
- 6) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom.

Bliži način izvršenja mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Član 153

Pravosnažnu odluku kojom je izrečena mjera bezbjednosti udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje, prvostepeni sud, bez odlaganja, dostavlja Jedinici za uslovnu slobodu i policiji.

Prilikom izvršenja odluke iz stava 1 ovog člana, policija će bez odlaganja udaljiti osuđenog, a Jedinica za uslovnu slobodu:

- 1) poziva osuđenog radi obavljanja razgovora;
- 2) upozna je osuđenog o pravima i obavezama tokom izvršenja mjere bezbjednosti udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje i upozorava ga o posljedicama nepoštovanja obaveza;

3) vrši kontrolu izvršenja mjere;

4) vrši uvid u dokumentaciju o osuđenom (sudska odluka, nalazi i mišljenja doktora medicine i drugih stručnih lica, izvještaji centra za socijalni rad i dr.) i prikuplja druge potrebne podatke o osuđenom od drugih organa, institucija i organizacija;

5) sačinjava izvještaje o izvršenju mjere i dostavlja ih policiji i državnom tužilaštvu; i

6) vrši druge poslove, u skladu sa zakonom.

Prilikom vršenja kontrole iz stava 2 tačka 3 ovog člana, Jedinica za uslovnu slobodu može, ukoliko je to potrebno, zatražiti pomoć policije, u skladu sa zakonom.

Bliži način izvršenja mjere bezbjednosti iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove.

Član 154

Sredstva za izvršenje mjera bezbjednosti obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore, u skladu sa posebnim zakonom.

Član 155

Službenici obezbjeđenja u vršenju poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica i obezbjeđenja objekata, imovine i zaposlenih u Zavodu, u skladu sa ovim zakonom, izdaju upozorenja i usmene naredbe, upotrebljavaju fizičku snagu, ručni sprej sa nadražujućim dejstvom, službenu palicu, električni paralizator, sredstva za vezivanje, uređaj za izbacivanje mlazeva vode, hemijska sredstva, službene pse i vatreno oružje (u daljem tekstu: sredstva prinude) i vrše pretres zaposlenih u Zavodu i drugih lica koja ulaze u Zavod i njihovih vozila.

Sredstva prinude upotrebljavaju se samo ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za njihovu upotrebu.

Član 156

Službenik obezbjeđenja usmenom naredbom izdaje obavezna uputstva i zabrane i nalaže radnje za koje je ovim zakonom ovlašćen.

Član 157

Sredstva prinude mogu se upotrijebiti kad je to neophodno da se spriječi bjekstvo zatvorenika, fizički napad, nasilje, samopovređivanje ili materijalna šteta, kao i kad zatvorenik odbija da postupi po usmenoj i drugoj naredbi u skladu sa ovim zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Sredstva prinude mogu se upotrijebiti i u slučaju kad druga lica pokušaju da oslobode zatvorenika ili organizuju njegovo bjekstvo, nezakonito uđu u Zavod ili grubo naruše bezbjednost u Zavodu.

Član 158

Upotreba sredstava prinude mora biti srazmjerna potrebi zbog koje se preduzima.

Upotrebom sredstava prinude ne smiju se izazvati štetne posljedice veće od onih koje bi nastupile da ova sredstava nijesu primijenjena.

Sredstva prinude upotrebljavaju se uz minimum neophodne sile i, ukoliko je to moguće, postupno od najblažeg prema najtežem.

Između više sredstava prinude primijeniće se ono kojim se svrha može postići sa najmanje štetnih posljedica.

Član 159

Službenik obezbjeđenja će prije upotrebe sredstva prinude na to upozoriti lice prema kome sredstvo namjerava da upotrijebi, ako je to u datoj situaciji moguće.

Neposredno nakon primjene sredstva prinude, obavezan je ljekarski pregled lica prema kome je sredstvo prinude upotrijebljeno.

O upotrebi sredstva prinude službenik obezbjeđenja podnosi pisani izvještaj licu koje rukovodi zatvorom, koje je dužno da izvještaj, bez odlaganja, dostavi starješini Zavoda.

Izvještaj iz stava 3 ovog člana, podnosi se najkasnije 24 časa od upotrebe sredstva prinude i sadrži podatke o licu prema kome je upotrijebljeno sredstvo prinude, vremenu i mjestu upotrebe sredstva prinude, vrsti upotrijebljenog sredstva prinude i drugim činjenicama i okolnostima od značaja za ocjenu opravdanosti i pravilnosti upotrebe sredstva prinude.

Starješina Zavoda ocjenjuje opravdanost i pravilnost primjene sredstava prinude i ukoliko ocijeni da je službenik obezbjeđenja prekoračio ili nezakonito primijenio sredstva prinude, o tome sačinjava izvještaj koji, bez odlaganja, dostavlja Ministarstvu.

Član 160

O upotrebi sredstava prinude Zavod, jednom mjesečno, dostavlja izvještaj Ministarstvu.

O upotrebi sredstava prinude u Zavodu se vodi posebna evidencija.

Sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Član 161

Kad neposredni rukovodilac službenika obezbjeđenja naredi upotrebu sredstava prinude, službenik obezbjeđenja je dužan da postupi po tom naređenju, osim ukoliko bi njegovo izvršenje predstavljalo krivično djelo ili prekršaj.

Službenik obezbjeđenja dužan je da upozori neposrednog rukovodioca ako je naređenje iz stava 1 ovog člana suprotno zakonu ili drugom propisu ili ako bi njegovo izvršenje predstavljalo krivično djelo ili prekršaj.

Član 162

Upotrebom fizičke snage, u smislu ovog zakona, smatra se upotreba različitih zahvata borilačkih vještina ili njima sličnih postupaka na tijelu drugog lica, kojima je cilj odbijanje napada ili savladavanje otpora lica, uz nanošenje najmanje štetnih posljedica.

Napadom se smatra svaka radnja preduzeta da se napadnuti povrijedi ili liši života, da se nasilno uđe u Zavod ili prostor oko Zavoda u koji je ulaz zabranjen.

Otporom se smatra svako suprotstavljanje usmenim naredbama koje se može vršiti oglašavanjem ili zauzimanjem klečećeg, sjedećeg, ležećeg ili sličnog položaja (pasivni otpor) ili zaklanjanjem ili držanjem za lice ili predmet, otimanjem, stavljanjem u izgled da će se lice napasti ili preduzimanjem slične radnje (aktivni otpor).

Fizička snaga upotrebljava se u skladu sa pravilima vještine samoodbrane, a sa upotrebom fizičke snage prestaje se čim prestane napad ili otpor lica prema kome je upotrijebljena.

Član 163

Ručni sprej sa nadražujućim dejstvom može se upotrijebiti ako su ispunjeni uslovi za upotrebu fizičke snage, osim u slučajevima pasivnog otpora.

Član 164

Električni paralizator može se upotrijebiti ako je upotreba blažih sredstava prinude bezuspješna, osim u slučajevima pasivnog otpora.

Član 165

Službena palica može se upotrijebiti ako je upotreba fizičke snage, ručnog spreja sa nadražujućim dejstvom i električnog paralizatora bezuspješna ili ne garantuje uspjeh.

Udarci službenom palicom se ne nanose u predjelu glave, vrata, kičmenog stuba, grudnog koša, trbušnog zida, genitalija i zglobova, osim kao krajnja mjera.

Prema iznemoglim licima, licima sa teškim invaliditetom i trudnicama, palica se može upotrijebiti samo ako neko od tih lica vatrenim oružjem, oruđem ili drugim opasnim predmetom ugrožava život drugog lica.

Član 166

Sredstva za vezivanje mogu se upotrijebiti radi:

- 1) sprječavanja otpora lica ili odbijanja napada usmjerenog na zaposlenog u Zavodu ili drugo lice;
- 2) sprječavanja bjekstva zatvorenika;
- 3) onemogućavanja samopovređivanja ili povređivanja drugog lica.

Upotrebom sredstava za vezivanje smatra se vezivanje, po pravilu, ruku lica iza leđa.

Sredstvima za vezivanje smatraju se službene lisice, plastične zatege i druga za to namijenjena sredstva.

Član 167

Uređaji za izbacivanje mlazeva vode mogu se upotrijebiti samo prema grupi zatvorenika koja se ponaša tako da može izazvati nasilje.

Član 168

Hemijska sredstva mogu se upotrijebiti radi odbijanja napada i savladavanja otpora koji se ne mogu obezbijediti upotrebom fizičke snage, spreja sa nadražujućim dejstvom, električnog paralizatora i gumene palice; radi uspostavljanja narušene bezbjednosti i reda u zatvoru; radi istjerivanja lica koja se nezakonito nalaze u Zavodu ili prostoru oko Zavoda; za rješavanje talačkih situacija i u slučajevima kad su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrenog oružja, u skladu sa ovim zakonom.

Hemijskim sredstvima smatraju se suzavci za kratkotrajnu upotrebu, koji po prestanku dejstva ne ostavljaju bilo kakve posljedice na psihofizičko i opšte zdravstveno stanje, kao i hemijske materije blažeg dejstva od suzavca.

Hemijska sredstva se mogu upotrijebiti samo u krugu Zavoda.

Član 169

Službeni psi upotrebljavaju se za pronalaženje i otkrivanje opojnih droga i obavljanje patrolnih djelatnosti.

Službeni psi izuzetno se mogu upotrijebiti u slučajevima kad:

- 1) su u zatvoru narušeni bezbjednost i red u većem obimu;
- 2) su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrenog oružja.

Član 170

Službenik obezbjeđenja može upotrijebiti vatreno oružje samo ako je upotreba drugih sredstava prinude bezuspješna i kad je to nužno da se:

- 1) odbije neposredni napad kojim se ugrožava njegov život ili život drugog lica;
- 2) odbije napad na objekat u krugu Zavoda koji obezbjeđuje;
- 3) spriječi bjekstvo zatvorenika koji kaznu zatvora izdržava u prostorijama zatvorenog tipa;
- 4) prilikom sprovođenja ili obezbjeđenja spriječi bjekstvo zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora u trajanju od deset godina ili duže ili bjekstvo lica kome je određen pritvor za krivično djelo za koje mu se po zakonu može izreći kazna zatvora preko deset godina.

Član 171

Službenik obezbjeđenja ne smije u Zavod unijeti stvari čije držanje i upotreba zatvoreniku nijesu dozvoljeni u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

Prilikom ulaska u Zavod vrši se pretres službenika obezbjeđenja i drugih zaposlenih u Zavodu, kao i drugih lica koja ulaze u Zavod i njihovih vozila.

Član 172

Bliži način vršenja poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica i obezbjeđenja objekata, imovine i zaposlenih u Zavodu i primjene ovlašćenja iz čl. 155 do 171 ovog zakona, propisuje Ministarstvo.

Član 173

Službenici obezbjeđenja poslove iz člana 155 ovog zakona vrše u određenom zvanju.

Zvanja, oznake zvanja, kao i uslove za sticanje zvanja službenika obezbjeđenja, propisuje Vlada Crne Gore.

Član 174

U vršenju poslova iz člana 155 ovog zakona, službenici obezbjeđenja nose uniformu, koriste vozila, naoružanje i posebnu opremu.

Izgled uniformi, vrste naoružanja, vozila i posebne opreme iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore.

Član 175

Službenici obezbjeđenja imaju službenu legitimaciju i službenu značku.

Službena legitimacija i službena značka izdaju se i starješini Zavoda, pomoćniku starješine Zavoda i licu koje rukovodi zatvorom.

Službenu legitimaciju i službenu značku izdaje Ministarstvo.

Sadržinu i obrazac službene legitimacije i izgled službene značke iz st. 1 i 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Član 176

Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa u državnim organima, lice koje zasniva radni odnos za obavljanje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica u Zavodu mora ispunjavati i sljedeće posebne uslove, i to da:

- 1) ima posebnu psihofizičku sposobnost;
- 2) je dostojno za obavljanje poslova obezbjeđenja; i
- 3) ima položen stručni ispit za vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica.

Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva mogu se utvrditi i drugi posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa službenika obezbjeđenja.

Smatra se da nije dostojno za obavljanje poslova obezbjeđenja u Zavodu lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno za krivično djelo iz koristoljublja ili nečasnih pobuda; lice koje je kažnjeno za prekršaj protiv javnog reda i mira sa elementima nasilja ili drugi prekršaj koji ga čini nedostojnim za obavljanje poslova obezbjeđenja; lice čije dosadašnje ponašanje, navike ili sklonosti ukazuju na nepouzdanost za obavljanje tih poslova.

Službenik obezbjeđenja zvanje može steći i bez položenog stručnog ispita iz stava 1 tačka 3 ovog člana, pod uslovom da taj ispit položi najkasnije u roku od jedne godine od dana zasnivanja radnog odnosa, odnosno od dana raspoređivanja.

Dostojnost iz stava 1 tačka 2 ovog člana, utvrđuju se provjerom u skladu sa aktom koji donosi Ministarstvo.

Način utvrđivanja psihofizičke sposobnosti iz stava 1 tačka 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Član 177

Provjera psihofizičkih sposobnosti službenika obezbjeđenja vrši se periodično, u skladu sa propisom iz člana 176 stav 6 ovog zakona.

Član 178

Službenik obezbjeđenja, kao i drugi službenik Zavoda, zasniva radni odnos na osnovu oglasa u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Član 179

Zavod na osnovu javnog oglasa može primiti u radni odnos jednog ili više pripravnika, radi obavljanja pripravničkog staža i osposobljavanja za samostalno vršenje poslova obezbjeđenja.

Pripravnički staž iz stava 1 ovog člana, traje 12 mjeseci.

Nakon obavljenog pripravničkog staža i uspješno završenih obuka u Zavodu pripravnik može zasnovati radni odnos bez javnog oglašavanja u skladu sa članom 178 ovog zakona.

Član 180

Službenik obezbjeđenja dužan je da u obavljanju poslova radi po posebnom rasporedu rada koji uključuje:

- prekovremeni rad;
- rad u smjenama;

- rad subotom, nedjeljom, u dane praznika i druge neradne dane;
- rad noću;
- rad u dvokratnom radnom vremenu;
- pripravnost za rad;
- rad organizovan na poseban način.

U Zavodu će se uvesti rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad) ako se odgovarajućom organizacijom rada i rasporedom radnog vremena ne može osigurati bezbjednost, zdravstvena zaštita, tretman i ostvarivanje potrebnih radnih procesa prema zatvoreniku i pritvorenim licima.

Član 181

Službeniku obezbjeđenja može se odložiti ili prekinuti korišćenje godišnjeg odmora radi izvršenja neodložnih službenih poslova.

Član 182

Službenik obezbjeđenja ima pravo na sindikalno, profesionalno i drugo organizovanje i djelovanje, u skladu sa zakonom.

Službenik obezbjeđenja ne smije u službenoj uniformi prisustvovati stranačkim i drugim političkim skupovima.

Član 183

Službenik obezbjeđenja koji u obavljanju poslova ili povodom obavljanja poslova obezbjeđenja izgubi život sahraniće se o trošku Ministarstva.

Troškovi iz stava 1 ovog člana su:

- 1) troškovi prevoza posmrtnih ostataka do mjesta sahrane;
- 2) putni troškovi za dva pratioca;
- 3) troškovi pogrebne opreme i grobnog mjesta, ako porodica poginulog nema grobno mjesto.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, porodici koju je službenik obezbjeđenja izdržavao pripada jednokratna novčana pomoć u iznosu od 24 njegove neto zarade, ostvarene u posljednjem mjesecu.

Član 184

Službenik obezbjeđenja disciplinski je odgovoran za povrede službene dužnosti.

Povrede službene dužnosti su lakše i teže.

Član 185

Pored povreda službene dužnosti utvrđenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, lakše povrede službene dužnosti su:

- 1) nepropisno postupanje sa povjerenim sredstvima za rad;
- 2) neuljudan odnos prema građanima i saradnicima za vrijeme rada;
- 3) nenošenje ili neuredno nošenje službene uniforme, oružja i opreme;
- 4) neuredan lični izgled.

Član 186

Disciplinske mjere za lakše povrede službene dužnosti su:

- 1) pisana opomena;
- 2) novčana kazna koja se izriče za jedan mjesec, u iznosu do 20% zarade isplaćene za mjesec u kojem je učinjena lakša povreda službene dužnosti.

Disciplinske mjere za lakše povrede službene dužnosti izriče starješina Zavoda.

Protiv rješenja o izrečenoj disciplinskoj mjeri iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Ministarstvo o žalbi iz stava 3 ovog člana odlučuje u roku od 15 dana.

Protiv odluke Ministarstva može se pokrenuti upravni spor.

Član 187

Pored povreda službene dužnosti utvrđenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, teže povrede službene dužnosti su:

- 1) davanje podataka neovlašćenim licima;
- 2) preduzimanje ili nepreduzimanje bilo koje radnje kojom se onemogućava ili otežava funkcionisanje službe;
- 3) iznošenje neistinitih podataka o Zavodu;
- 4) odbijanje izvršenja službenog naređenja, neizvršavanje službenog naređenja ili omalovažavanje naređenja neposrednog rukovodioca ili lica koje rukovodi izvršenjem službenog zadatka, izdatog u vršenju ili povodom vršenja poslova;
- 5) samovoljno napuštanje radnog mjesta;
- 6) samovoljno napuštanje organizacione jedinice ili mjesta određenog za pripravnost;
- 7) izdavanje ili izvršavanje naređenja kojim se protivpravno ugrožava bezbjednost lica ili imovine;

8) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera za bezbjednost lica, imovine i povjerenih stvari;

9) svaka radnja, odnosno propuštanje radnje kojima se onemogućava, ometa ili otežava izvršavanje službenih zadataka;

10) nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera i radnji od strane neposrednog rukovodioca, u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja, u vezi sa podnijetom pritužbom ili prigovorom na postupanje službenika obezbjeđenja;

11) ponašanje koje narušava odnose među službenicima, odnosno namještenicima Zavoda;

12) gubljenje službene legitimacije, gubljenje ili oštećenje oružja, opreme ili sredstava sa kojima je službenik obezbjeđenja zadužen ili ih koristi u obavljanju službenih zadataka;

13) unošenje ili pokušaj unošenja stvari čije unošenje nije dozvoljeno, u skladu sa ovim zakonom;

14) nepreduzimanje mjera ili nepružanje pomoći, u okviru svojih službenih obaveza, drugim državnim organima;

15) protivpravno pribavljanje lične ili imovinske koristi za sebe ili drugog u vezi sa službom;

16) izdavanje naređenja čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo;

17) prikrivanje izvršenja teže povrede službenih dužnosti od strane neposrednog rukovodioca;

18) svaki vid korupcije.

Na pokretanje disciplinskog postupka, vođenje disciplinskog postupaka, vrste disciplinskih mjera za teže povrede službene dužnosti i njihovo izricanje primjenjuje se zakon kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Član 188

Službenici obezbjeđenja dužni su da se stručno osposobljavaju i usavršavaju za vršenje poslova iz člana 155 ovog zakona.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u Zavodu.

Program stručnog osposobljavanja i usavršavanja i način provjere stručne osposobljenosti za vršenje poslova iz stava 1 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Član 189

Službenici obezbjeđenja imaju pravo i obavezu na posebno stručno osposobljavanje i usavršavanje u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava i obaveze državnih službenika i namještenika.

Član 190

Pored slučajeva prestanka radnog odnosa propisanih propisima o državnim službenicima i namještenicima i opštim propisima o radu, službeniku obezbjeđenja prestaje radni odnos, ako:

1) je prilikom zapošljavanja ili u toku rada utvrđeno da je dao lažne podatke o ispunjavanju uslova iz člana 176 ovog zakona;

2) su mu izrečene četiri disciplinske mjere za lakše povrede službene dužnosti u periodu od dvije godine, odnosno dvije disciplinske mjere za teže povrede službene dužnosti u periodu od jedne godine.

Član 191

Kontrolu izvršenja kazne zatvora, kazne zatvor od četrdeset godina i mjera bezbjednosti koje se izvršavaju u Zavodu vrši Ministarstvo, preko ovlašćenog službenog lica.

Član 192

U vršenju poslova iz člana 191 ovog zakona, ovlašćeno službeno lice može da:

1) pregleda prostorije u kojima borave zatvorenici i druge prostorije zatvora;

2) razgovara sa zatvorenicima radi utvrđivanja činjenica koje se odnose na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina;

3) vrši uvid u dokumentaciju koja se odnosi na izvršenje kazne zatvora ili kazne zatvor od četrdeset godina.

Zavod je dužan da ovlašćenom službenom licu obezbijedi uslove za nesmetano vršenje kontrole iz stava 1 ovog člana.

Član 193

O izvršenoj kontroli ovlašćeno službeno lice sačinjava izvještaj, a primjerak izvještaja dostavlja starješini Zavoda, radi upoznavanja.

U slučaju da su u izvještaju iz stava 1 ovog člana konstatovane nepravilnosti, starješina Zavoda je dužan da se o tome izjasni u pisanoj formi, u roku od tri dana od dana njegovog prijema.

Član 194

Na osnovu izvještaja ovlašćenog službenog lica i izjašnjenja starješine Zavoda iz člana 193 ovog zakona, Ministarstvo nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Zavod je dužan da, bez odlaganja, postupi po nalogu iz stava 1 ovog člana.

Član 195

Kontrolu izvršenja kazne zatvora koja se izvršava u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, kao i mjera bezbjednosti zabrana približavanja i udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje vrši Ministarstvo preko Jedinice za uslovnu slobodu, u skladu sa članom 128 stav 2 tačka 4, članom 152 stav 2 tačka 3 i članom 153 stav 2 tačka 3 ovog zakona.

Član 196

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 eura do 1000,00 eura kazniće se za prekršaj lice kome je izrečena mjera bezbjednosti obavezno liječenje alkoholičara i obavezno liječenje narkomana, ako se ne javi zdravstvenoj ustanovi u koju je upućen na liječenje ili izbjegne to liječenje nepridržavanjem određenoj terapiji ili napusti započeto liječenje (član 145 stav 3).

Ako se kažnjeno lice podvrgne obaveznom liječenju, izrečena kazna iz stava 1 ovog člana može se opozvati.

Član 197

Novčanom kaznom u iznosu od 800,00 eura do 15 000,00 eura kazniće se za prekršaj zdravstvena ustanova određena za izvršenje mjere bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi, obavezno psihijatrijsko liječenje na slobodi, odnosno obavezno liječenje alkoholičara ili obavezno liječenje narkomana ako bez opravdanog razloga odbije da primi lice koje je upućeno na liječenje (član 138 stav 1, član 143 stav 1 i član 146 stav 1).

Novčanom kaznom od 50,00 eura do 800,00 eura kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 1 ovog člana.

Član 198

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 199

Postupci koji se odnose na pritužbe, upućivanje na izvršenje, odlaganje izvršenja kazni, prekid izvršenja kazni, disciplinsku i materijalnu odgovornost zatvorenika i disciplinsku

odgovornost službenika obezbjeđenja započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po ovom zakonu.

Član 200

Odredba člana 9 stav 2 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na prostorije otvorenog tipa primjenjivaće se nakon jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Odredba člana 74 ovog zakona koja se odnosi na porodične posjete u posebnim prostorijama primjenjivaće se nakon jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 201

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izvršenju krivičnih sankcija ("Službeni list RCG", br. 25/94, 69/03 i 65/04 i "Službeni list CG", broj 32/11).

Član 202

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

**IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE
O NACRTU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O IZVRŠENJU KAZNI ZATVORA, NOVČANE KAZNE I MJERA
BEZBJEDNOSTI**

Strategija za izvršenje krivičnih sankcija (2017-2021) predstavlja osnovu za reformu i funkcionisanje pravosudnog sistema u dijelu izvršenja krivičnih sankcija. Glavni ciljevi reforme u ovoj oblasti uključuju stalnu reviziju pravnog okvira, dalje jačanje primjene zakona i podzakonskih akata, dodatno smanjenje broja zatvorenika, stvaranje boljih uslova za pritvorenike, reformu obrazovanja i resocijalizaciju zatvorenika sa mogućnostima za rad i zapošljavanje, poboljšanje upravljanja ljudskim resursima i obuke i poboljšanje uslova rada za zaposlene u sistemu izvršenja krivičnih sankcija. Strategijom za izvršenje krivičnih sankcija kao poseban strateški cilj predviđeno je jačanje institucionalnih kapaciteta Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i potreba za preduzimanje mjera tretmana i resocijalizacije za pritvorena lica i osuđeničke, kao i predviđene su aktivnosti za unapređenje tretmana, rada i zapošljavanja zatvorenika, unapređenje zdravstvene zaštite, poboljšanje tehničke bezbjednosti, razvoj ljudskih resursa kroz kontinuiranu obuku u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija. U skladu sa ovim strateškim ciljem Akcionim planom za implementaciju Strategije za izvršenje krivičnih sankcija definisane su i mjere i aktivnosti koje treba preduzeti u pravcu jačanja sistema izvršenja kazni zatvora u kom pravcu su i predložene zakonodavne izmjene

Skupština Crne Gore je u junu 2015. godine donijela Zakon o izvršenju kazni zatvori, novčane kazne i mjera bezbjednosti ("Službeni list Crne Gore", broj 036/15 od 10. jula 2015. godine) koji je stupio na snagu 18. jula 2015. godine, a koji je usklađen sa međunarodnim standardima, uglavnom sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima, Evropskim zatvorskim pravilima, kao i brojnim preporukama Komiteta ministara Savjeta Evrope.

Najznačajnije novine u Zakonu o izvršenju kazni zatvori, novčane kazne i mjera bezbjednosti bile su: uvođenje izvršenja kazne zatvora u prostorijama za stanovanje, uvođenje savremenih mehanizama izvršenja kazni zatvora koje korespondiraju sa evropskim standardima i praksom u ovoj oblasti, postizanje veće humanizacije izvršenja kazni zatvora, zatim povećanje radnog angažovanja zatvorenika, formiranje tzv. otvorenog odjeljenja zatvora, kao i uređivanje pitanja zasnivanja radnog odnosa i prava i dužnosti službenika Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija. Ovim zakonom stvoreni su uslovi za postizanje većeg stepena resocijalizacije i reintegracije zatvorenika u društvo, ali i veći nivo zaštite prava zatvorenika tokom izdržavanja kazne zatvora koji je osnažen kroz drugostепенost u odlučivanju po pritužbama odnosno po žalbama zatvorenika.

Programom rada Vlade za 2018. godinu za III kvartal predviđena je obaveza Ministarstva pravde da izradi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o

izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti, na način da će se zakonom izvršiti usklađivanje sa izmjenama Krivičnog zakonika Crne Gore i otkloniti određene nejasnoće koje su uočene u dosadašnjoj primjeni Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti od jula 2015. godine, kao i da se izvrši usaglašavanje sa novousvojenim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima koji se primjenjuje od 1. jula 2018. godine.

Predlogom zakona izvršiće se usklađivanje Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti sa novim Krivičnim zakonikom, u pogledu uvođenja kazne dugotrajnog zatvora i zamjene uslova za donošenje odluke o uslovnom otpustu, kao i iz razloga potreba otklanjanja nekih nedostataka koji su se javili u dosadašnjoj praksi primjene zakona od jula 2015. godine, a koji je donio značajne novine u sistem izvršenja kazne zatvora. Takođe, jedan od značajnih razloga izmjena zakona je i usvajanje novog Zakona o državnim službenicima i namještenicima kojim izmjenama se uvode u ovom sistemskom zakonu pravni osnov za propisivanje u posebnom zakonu posebnih zvanja za službenike koji rade na poslovima izvršenja kazni zatvora i pritvora, imajući u vidu specifičnosti ovih poslova i Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija kao organa uprave. Takođe, Zakonom o državnim službenicima i namještenicima data je mogućnost posebnih postupaka zasnivanja radnog odnosa pripravnika, kao i posebnih uslova za zasnivanje radnog odnosa u odnosu na one koji su propisani sistemskim zakonom, a tiču se dostojnosti za rad i psihofizičke sposobnosti i načina njihovog utvrđivanja.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti dat je na javnu raspravu dana 08. juna 2018. godine, objavljivanjem javnog poziva za učešće u javnoj raspravi na internet stranici Ministarstva pravde i na portalu e-uprave. Uz javni poziv, objavljen je i Program javne rasprave, tekst Nacrta zakona sa obrazloženjem i kontakt podaci za dostavljanje primjedbi i sugestija. Javna rasprava, u trajanju od 40 dana od dana objavljivanja javnog poziva, zaključena je 18. jula 2018. godine.

**PRIMJEDBE I SUGESTIJE NA
NACRT ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POSTUPANJU PREMA MALOLJETNICIMA
U KRIVIČNOM POSTUPKU**

Na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti, predloge i sugestije su dostavili: Sindikalna organizacija Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, advokat Dalibor Tomović, prof dr Blagota Mitrić (u ime i za račun 700 zatvorenika Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija) i zatvorenik Nebojša Mugoša.

Sindikalna organizacija Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija predložila je dodavanje novog člana poslije člana 190 koji glasi:

„Penzijski osnov“

Član 190a

izuzetno od uslova propisanih zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, pravo na penziju mogu ostvariti zaposleni u zavodu sa najmanje 50 godina života i najmanje 30 godina penzijskog staža, od čega najmanje 10 godina efektivnog provedenih na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.

Izuzetno od stava 1 ovog člana pravo na penziju može ostvariti zaposleni u zavodu za kojeg je prilikom provjera psihofizičkih sposobnosti iz člana 177 ovog zakona utvrđena trajna psihofizička nesposobnost i koji ima najmanje 20 godina efektivnog rada na poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem iznos penzije utvrđuje se primjenom odredbi zakona o penzijsko invalidskom osiguranju.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako je to za osiguranika povoljnije, lični koeficijent se utvrđuje na osnovu zarade, odnosno naknade zarade ostvarene u kalendarskoj godini koja prethodi godini ostvarivanja prava.

Iznos penzije utvrđen primjenom odredbi zakona o penzijsko invalidskom osiguranju, odnosno ovog zakona, uvećava se za 30%, s tim što iznos te penzije ne može biti veći od najvišeg iznosa starosne penzije utvrđene u skladu sa zakonom kojim se uređuje penzijsko i invalidsko osiguranje.

Kalendarska godina koja prethodi godini ostvarivanja prava iz stava 3 ovog člana je poslednja kalendarska godina u kojoj je osiguranik čitave godine bio u osiguranju i ostvario zaradu odnosno naknadu zarade za svih 12 mjeseci staža osiguranja na poslovima iz člana 8 ovog zakona. ”

Razlog za predloženu dopunu jeste to što od ukidanja člana 197a Zakona o PIO, 31.12.2012.godine, redom su usvajane izmjene Zakona o unutrašnjim poslovima, Zakona o agenciji za nacionalnu bezbjednost, Zakona o zaštiti i spašavanju i Zakona o vojsci Crne Gore u kojim su se pitnja penzionizanja pod povlašćenim uslovima propisivala, a koja mogućnost jedino nije data zaposlenima u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, a mišljenja su da su sve te službe približno sličnih opterećenja, te da treba da imaju i jednake uslove za odlazak u penziju.

Odgovor obrađivača: Nije prihvaćen predlog iz razloga što propisivanje penzijskog osnova treba biti uređen Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, kao sistemskom zakonu, a takođe Vlada je usvojila Plan optimizacije u okviru kojeg će ovo pitanje biti sagledano kroz definisane mjere optimizacije.

Advokat Dalibor Tomović predložio je da se izmjeni član 121 stav 2 i da glasi : „Ako ne odbaci molbu za uslovni otpust, vijeće će zatražiti izvještaj od Zavoda o okolnostima koje se odnose na ličnost zatvorenika, njegovo vladanje za vrijeme izdržavanja kazne, a

naročito da li je disciplinski kažnjavan, ako se na osnovu procjene rizika utvrdi da ne postoje smetnje u pogledu njegove bezbjednosti, izvršavanje radnih obaveza, s obzirom na njegovu radnu sposobnost i da li se zatvorenik tako popravio da se može sa osnovom očekivati da će se na slobodi dobro vladati, a naročito da do isteka vremena za koje je izrečena kazna ne učini novo krivično djelo.“

Odgovor obrađivača: Djelimično je prihvaćen navedeni predlog i u članu 121 stav 2 brišu se riječi:“njegov raniji život” , dok nije prihvaćeno da treba brisati “kao i druge okolnosti koji pokazuju da je postignuta svrha kažnjavanja”, jer kroz ovaj dio izvještaja navode se podaci ako je tokom izdržavanja kazne zatvorenik zaključio brak ili postao roditelj ili stekao određenu kvalifikaciju obrazovanja tokom izdržavanja kazne zatvora. Advokat Dalibor Tomović predložio je brisanje člana 122 važećeg zakona. Razlog za predloženo brisanje jeste to što bi se na taj način smanjila mogućnost za arbitrarno odlučivanje sudova o uslovnom otpustu. Smatra da procjena da li u spisima predmeta ima dovoljno elemenata i argumeneta za odlučivanje isključivo je u nadležnosti suda pri čemu se osuđenom licu(o čijim pravima se odlučuje) ne daje mogućnost da argumentovano ukaže na okolnost ili činjenice koje mu idu u prilog kao što je to dozvoljeno tužiocu da se izjasni prilikom odlučivanja o uslovnom otpustu osuđenog lica.

Odgovor obrađivača: Predlog je djelimično prihvaćen u dijelu da će se ročište održavati u slučajevima kad podnosilac molbe to zahtjeva, a iz razloga efikasnosti postupanja suda po molbi za uslovni otpust, naročito kada se odlučuje o uslovnom otpustu za kratke kazne.

Advokat Dalibor Tomović predložio je izmjenu naslova člana 123 na način što se naslov “Zakazivanje ročišta” briše i zamjenjuje se riječima “Ročište o uslovnom otpustu”, kao i u članu 123 stav 1 da se iza riječi “zakona” i zareza dodaju nove riječi “dužan je da u roku od tri dana od dana prijema molbe za uslovni otpust,” i zarez, zatim u članu 123 stav 2 iza riječi “ima” i zareza dodaju se nove riječi “rukovodioca zatvora ili lice koje on ovlasti” i zarez. Razlog za predložene izmjene i dopune ovog člana jeste što potreba za određivanjem jasnih rokova za razmatranje molbi proizilazi iz Preporuke Savjeta Evrope o uslovnom otpustu, Rec. (2003)22 ali i činjenice da se kod kratkih kazni praktično dovodi u pitanje primjena ovog instituta. Zbog ne postojanja rokova za odlučivanje po molbi, kod kraćih kazni, zatvorenik odsluži u cjelosti kaznu dok sud odluči po molbi.

Odgovor obrađivača: Prihvaćen navedeni predlog u dijelu izmjene član 123 stav 2 Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti.

Advokat Dalibor Tomović predložio je da se izmjeni član 124 na način što će se u stavu 2 iza riječi zatvorenika dodati nove riječi "i pročitati izvještaj od Zavoda o okolnostima koje se odnose na ličnost zatvorenika, njegov raniji život, njegovo vladanje za vrijeme izdržavanja kazne, a naročito da li je disciplinski kažnjavan" i tačka, i u istom članu iza stava 2 doda novi stav koji bi glasio "Sud će saslušati rukovodioca zatvora a po potrebi može saslušati i stručna lica iz određenih oblasti koja mogu dati mišljenje o uspješnosti resocijalizacije zatvorenika" i tačka. Ove predloge temelji na normativnim aktima Republike Hrvatske, tačnije na Zakonu o izvršavanju kazne zatvora Republike Hrvatske NN 150/13 koji propisuje obavezu saslušanja upravnika Zavoda a po potrebi i drugih stručnih lica. Potreba za saslušanjem ovih lica postoji iz razloga što ona mogu najbolje dati sliku o resocijalizaciji i uključenju osuđenika u društvo.

Odgovor obrađivača: Prihvaćen navedeni predlog u dijelu dodavanja novog stava poslije stava 3 i u tom smislu iza člana 124 stav 3 Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti dodat je stav 4.

Advokat Dalibor Tomović predložio je i da se član 125 mijenja i glasi "Prije donošenja rješenja vijeće iz člana 120 stav 3 ovog zakona je dužno da posebno cijeni izvještaj od Zavoda o okolnostima koje se odnose na ličnost zatvorenika, njegov raniji život, njegovo vladanje za vrijeme izdržavanja kazne, a naročito da li je disciplinski kažnjavan te iskaz upravnika zavoda i stručnih lica. Vijeće iz člana 120 stav 3 ovog zakona će odmah po okončanju ročišta ili u slučaju iz člana 122 ovog zakona, donijeti rješenje kojim odbija ili usvaja molbu za uslovni otpust." Razlozi za predloženu izmjenu nisu naznačeni tokom javne rasprave.

Odgovor obrađivača: Nije prihvaćen iz razloga što se ne može nametati posebna dužnost sudu prilikom odlučivanja, a svakako izvještaji Zavoda je jedan od osnova za donošenje odluke suda po molbi za uslovni otpust.

Profesor doktor Blagota Mitrić predložio je da se izmjeni član 3 važećeg zakona na način što će se razraditi značaj resocijalizacije i reintegracije osuđenog u društvo. Sugerisao je da se prilikom izmjene ovog člana koristi doktorska disertacija profesora krivičnog prava Milorada Perovića na ovu temu, čime će se Evropskoj uniji pokazati da Crna Gora zakonima vodi računa o evropskim standardima i o osuđenim licima.

Odgovor obrađivača: Prihvaćen je predlog, sagledan je član 3 i izvršena je izmjena člana 3 Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti.

Profesor doktor Blagota Mitrić predložio je da se izmjene i dopune članovi 4 i 5 važećeg zakona, u duhu konvekcijskog prava, a na što obavezuje i član 9 Ustava Crne Gore koji uređuje pravni poredak Crne Gore na način što propisuje da potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava imaju primat nad unutrašnjim zakonodavstvom i uvijek se primjenjuju u svim odnosima kada domaće zakonodavstvo drukčije reguliše te odnose od međunarodnog prava.

Odgovor obrađivača: Nije prihvaćen predlog iz razloga što definisana načela su u skladu sa međunarodnim standardima humanog postupanja i zabrane diskriminacije po bilo kom osnovu za vrijeme izvršenja krivičnih sankcija, a predlagač nije ukazao na neusklađenost u duhu konvencijskog prava.

Profesor doktor Blagota Mitrić predložio je da se izmjeni i član 121 važećeg zakona. Razlog za predloženu izmjenu jeste taj što se navedenim članom propisuju rigorozni uslovi za davanje uslovnog otpusta, koji su po njegovom mišljenju u totalnoj suprotnosti sa međunarodnim pravom i odgovarajućim međunarodnim konvencijama i da isti treba izmjeniti u duhu međunarodnog prava, na način što će se omogućiti da se zahtjev za uslovni otpust može podnijeti nakon polovine izdržane kazne, a da se zatvoreniku automatski daje uslovni otpust onog dana kada izdrži dvije trećine kazne. U prilog njegovom predlogu izmjene ovog člana navodi propise koji se odnose na međunarodni krivični sud u Hagu, kojima se propisuje ovako postupanje toga suda, koji je sudio najteža krivična djela, kao ratne zločine i drugo. Slični propisi za uslovni otpust postoje i u skandinavskim zemljama (posebno Švedska i Norveška). Takođe, navodi da prema regionalnom pravu (na primjer Srbija i Bosna i Hercegovina) propisuju da se zahtjev za uslovni otpust može podnijeti i posle polovine izdržane kazne (Bosna), a da će se po automatizmu zatvorenik koji izdrži dvije trećine kazne uslovno otpusti sa izdržavanja kazne (Srbija). Kao razlog za izmjenu ovog člana jeste i to što je stav 2 neustavan i protivan je ustavnom načelu NE BIS IN IDEM iz člana 36 Ustava Crne Gore, što znači da se ne može suditi dva puta o istom, a u ovom članu se propisuje da se po zahtjevu osuđenika razmatra i analizira njegov raniji život, a što je već sve ovo bilo razmatrano prilikom odmjerenja kazne.

Odgovor obrađivača: Prihvaćen navedeni predlog i izmijenjen je član 121 Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti u granicama uslova propisanih Krivičnim zakonikom Crne Gore.

Zatvorenik Nebojša Mugoša predložio je da se član 121 stav 2 izmjeni i glasi "Ako ne odbaci molbu za uslovni otpust, vijeće će zatražiti izvještaj od Zavoda o okolnostima koje se odnose na ličnost zatvorenika, njegovo vladanje za vrijeme izdržavanja kazne, a naročiti da li je disciplinski kažnjavan, ako se na osnovu procjene rizika utvrdi da ne postoje smetnje u pogledu njegove bezbjednosti, izvršavanje radnih obaveza, s obzirom

na njegovu radnu sposobnost i da li se zatvorenik tako popravio da se može sa osnovom očekivati da će se na slobodi dobro vladati, a naročito da do isteka vremena za koje je izrečena kazna ne učini novo krivično djelo". Naveo je da postoji više razloga za predloženu izmjenu a jedan od razloga je taj što je u praksi primećeno da sudovi uslovni otpust dosta rijetko koriste, odnosno da je procenat uslovno otpuštenih lica osuđenih na kaznu zatvora u poređenju sa drugim evropskim zemljama (pa i bivšom SFRJ) znatno niži, a da Zakon o izvršenju krivičnih sankcija iz 2015. godine koji je imao za cilj da olakša primjenu instituta uslovnog otpusta nije u tom pogledu ništa promijenio. Smatra da je tome najviše doprinela postojeća odredba koja zahteva za uslovni otpust ispunjavanje uslova koje je teško utvrditi, kao na primjer da li je u odnosu na uslovno osuđenog postignuta svrha kažnjavanja, te smatra da se zato mora odustati od tog uslova i poći od toga da je za uslovni otpust, pored dvije trećine izdržane kazne, dovoljno da se u toku izdržavanja kazne tako vladao da se sa osnovom može očekivati da za vreme dok traje uslovni otpust neće izvršiti novo krivično delo. Razlog za predloženu izmjenu nalazi i u tome što smatra da uslov da je ispunjena svrha kažnjavanja je neprecizna i nezadovoljava zahtjeve pravne sigurnosti i vladavine prava iz Ustava, kao ni standard stavova Evropskog suda, jer je u nomotehničkom i sadržinskom smislu neprecizna i sadrži niz nejasnoća posebno u postupku njene primjene. Takođe smatra da je razlog u izmjeni ovog člana i zato što odredbe zakona koje dopuštaju neizvjesnost u pogledu krajnjeg efekta i koje u konkretnom slučaju mogu da ograniče prava, odnosno odredbe kojima su propisani nejasni uslovi, po ocjeni Ustavnog suda CG ne mogu se smatrati odredbama koje su zasnovane na načelu vladavine prava". Utemeljenje u predloženim izmjenama nalazi i u preporukama Savjeta Evrope, Komiteta Ministara preporuka rec(2003)22 komiteta ministara državama članicama o uslovnom otpustu. Navodi da u praksi arbitrarna i proizvoljna primjena odredaba čl.121 Zakona o izvršenju kazne zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti stvara najviše nezadovoljstva i nepravde kod osuđenih lica, kod istih izaziva stanje pravne nesigurnosti i diskriminacije, kao i potpunu nepredvidljivost postupka i da se opravdano nameće pitanje koja je uopšte uloga ZIKS-a u postupku rehabilitacije kod činjenice da redovni Sudovi ne prihvataju postignute rezultate u rehabilitaciji osuđenih lica, jer se ovakvim postupanjem ignorišući izvještaj ZIKS-a i donošenjem odluka bez ijednog otvaranja ročišta prvostepeni Sudovi, kao i Sudovi koji postupaju u drugom stepenu u potpunosti primjenjuju princip proizvoljnosti u donošenju odluka iz razloga što vijeća koja donose odluke ne znaju ništa o ponašanju osuđenog lica za vrijeme izdržavanja kazne, dok izvještaj specijalizovanih službi, koja su sa osuđenim licem u svakodnevnom kontaktu ignorišu i ne prihvataju.

Odgovor obrađivača: Prihvaćen navedeni predlog i izmijenjen je član 121 Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti u granicama uslova propisanih Krivičnim zakonikom Crne Gore.

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Broj: 02-522/3
Podgorica, 23. oktobra 2018. godine

MINISTARSTVO PRAVDE
- gospodinu Zoranu Pažinu, ministru -

PODGORICA

Na inovirani tekst **PREDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠENJU KAZNI ZATVORA, NOVČANE KAZNE I MJERA BEZBJEDNOSTI**, iz okvira nadležnosti ovog Sekretarijata, nemamo primjedaba, budući da su primjedbe i sugestije Sekretarijata date predstavnicima obrađivača u neposrednoj saradnji 17, 18. i 19. oktobra 2018. godine, ugrađene u predloženi tekst zakona.

Pri tome, ukazujemo da je neophodno pribaviti mišljenje Ministarstva javne uprave sa aspekta Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Službeni list CG“, broj 2/18) u odnosu na čl. 35 i 38 i čl. 40 do 49 Predloga zakona, a sa aspekta Predloga zakona o državnoj upravi koji je Vlada Crne Gore utvrdila na sjednici od 20. septembra 2018. godine u odnosu na odredbe Predloga zakona kojima se uređuje status i organizacija organa uprave nadležnog za izvršenje krivičnih sankcija.

SEKRETARKA
Dušanika Jauković

CRNA GORA
MINISTARSTVO JAVNE UPRAVE

Broj: OA-OM/18-3275/4
Podgorica, 23.10. godine

MINISTARSTVO PRAVDE
Gospodin Zoran Pažin, ministar

Poštovani ministre Pažin,

Povodom *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti*, dostavljenim od strane Ministarstva pravde (akt broj 01-019-6131/18, od 19.10.2018.godine), obavještavamo Vas da nemamo primjedbi i sugestija, budući da su sugestije ovog organa unijete u tekst Predloga zakona.

S poštovanjem,

MINISTARKA
Suzana Pribilović

MP

CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
ПОДГОРИЦА

Примљено: 28-10-2018			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вриједност
01-019-	10213/18		

Број: 02-03-15854/1

Podgorica, 22. oktobar 2018. godine

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
-n/r ministra, g-dina Zorana Pažina -

Poštovani gospodine Pažin,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Glavni ciljevi ovog Zakona podrazumijevaju jačanje i izgradnju institucionalnih kapaciteta Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i potreba za preduzimanje mjera tretmana i resocijalizacije za pritvorena lica i osuđeničke, a predviđene su i aktivnosti za unapređenje tretmana, rada i zapošljavanja zatvorenika, unapređenje zdravstvene zaštite, poboljšanje tehničke bezbjednosti, razvoj ljudskih resursa kroz kontinuiranu obuku u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija.

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa u djelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za implementaciju ovog Zakona nije potrebno obezbjediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija daje saglasnost na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti*.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO PRAVDE

NAZIV PROPISA

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti vrši se usklađivanje sa izmjenama Krivičnog zakonika Crne Gore kojim je došlo do izmjene u pogledu uvođenja kazne dugotrajnog zatvora i uslova o donošenju odluke o uslovnom otpustu, kao i usklađivanje sa novim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Glavni ciljevi ovog Zakona podrazumijevaju jačanje izgradnje institucionalnih kapaciteta Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija: potreba za preduzimanjem mjera tretmana i resocijalizacije za pritvorena lica i osuđenike, a predviđene su i aktivnosti za unapređenje tretmana, rada i zapošljavanja zatvorenika, unapređenje zdravstvene zaštite, poboljšanje tehničke bezbjednosti, razvoj ljudskih resursa kroz kontinuiranu obuku u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Programom rada Vlade za 2018. godine za III kvartal predviđena je obaveza Ministarstva pravde da izradi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti radi usklađivanja sa izmjenama Krivičnog zakonika i otklanjanja određenih nejasnoća u dosadašnjoj praksi primjene Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti od jula 2015. godine, kao i da se izvrši usklađivanje sa novousvojenim Zakonom o državnim službenicima i namještenicima koji je stupio na snagu 01. jula 2018. godine.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)?
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna

konkurencija;

- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti propisuje određene troškove koji se odnose na lica koja zasnivaju radni odnos na neodređeno vrijeme, za obavljanje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, a koji troškovi se odnose na polaganje stručnog ispita za vršenje istih.

Primjena ovog Zakona ne iziskuje administrativna opterećenja i biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansijske na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti;

Za sprovođenje ovog Zakona tekućim Budžetom su obezbijedena sredstva, koja će biti usmjerena ka realizovanju postavljenih ciljeva i nije potrebno obezbjeđivanje dodatnih finansijskih sredstava u Budžetu.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

Prilikom donošenja ovog Zakona nije korišćena eksterna ekspertiza.

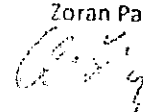
7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Monitoring i evaluacija su osnovne komponente u sprovođenju ovog Zakona i imaju za cilj da se izmjeri napredak koji je postignut. Ministarstvo pravde će u bliskoj saradnji sa relevantnim institucijama (sud, policija, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija) na redovnoj osnovi pratiti realizaciju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti. Nema potencijalnih prepreka za implementaciju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti.

Podgorica,
22.10.2018. godine

MINISTAR
Zoran Pažin

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ
ПОДГОРИЦА

Примљено: 22. 10. 18			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вриједност
01-019-	6131/18		

Vlada Crne Gore
Kabinet predsjednika
Kancelarija za evropske integracije

Br: 01-004-1168/2

Podgorica, 19. oktobar 2018. godine

MINISTARSTVO PRAVDE
n/r ministru Zoranu Pažinu

Poštovani gospodine Pažin,

Dopisom broj 01-019-6131/18 od 19. oktobra 2018. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18) Kancelarija za evropske integracije je saglasna sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

Glavni pregovarač

Aleksandar Drijević

- Sačinila: Mira Radulović, šef Grupe *MR*
- Odobrila: Nevenka Vulićević, načelnik Odsjeka *NV*

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MP-IU/PZ/18/08
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Law on Enforcement of Sentence of Imprisonment, Fines and Security Measures	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
- Sektor/odsjek	Direktorat za izvršenje krivičnih sankcija	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Nataša Radonjić, generalna direktorica Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija, natasa.radonjic@mpa.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Nataša Radonjić, generalna direktorica Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija, natasa.radonjic@mpa.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo pravde	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.		
b) Stepenn ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☐	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2018-2020	
- Poglavlje, potpoglavlje	/	
- Rok za donošenje propisa	/	
- Napomena	Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti nije predviđeno Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena		

njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.	/
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
/	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti nije bilo učešća konsultanata.	
Potpis / ovlašćeno lice obrađivača propisa	Potpis / glavni pregovarač
	
Datum:	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MP-TU/PZ/18/08		MP-IU/PZ/18/08		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
/				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti		Proposal for the Law on Amendments to the Law on Enforcement of Sentence of Imprisonment, Fines and Security Measures		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti